

Proga pri Verdunu ogrožena. Nemci so že razširili fronto.

NEMCI PRAVIJO, DA SO ZAVZELI NEKAJ POSTOJANK PRI HAUCOURTU IN VJELI SKORAJ TISOČ FRANCOSKIH VOJAKOV. — SPOPADI V ARGONIH. — VROČA BITKA PRI MALANCOURTU. — ARMADNO POVELJE VRHOVNEGA POVELJNIKA FRANCOSKE ARMADE. — POLOŽAJ PRI LA BASSEE PREKOPU. — KAKO JE BIL ZAVZET GOZD PRI MALANCOURTU.

Pariz, Francija, 24. marca. — Francosko vojno ministrstvo je nocoj sporočilo, da so Nemci vprizorili pri Vauquois v Argonih več vročih napadov in s tem precej razširili svojo fronto. Najprej se jim je posrečilo vdreti v prve francoske strelne jarkove, toda Francozi so jih kmalo zatem pregnali.

Zapadno in vzhodno od reke Maas obstreljujejo Francozi drugo bojno črto. Pri Verdunu se ni po dnevi nič posebnega pripetilo.

Pariz, Francija, 24. marca. — Francosko vojno ministrstvo naznaja:

Podnevi so naše baterije strahovito obstreljevale sovražne baterije v gozdu pri Malancourtu. Pri višini št. 285 smo razstrelili neko mino in zasedli žrelo, katerega je povzročila eksplozija.

Na ostali fronti je položaj neizpremenjen.

Pariz, Francija, 24. marca. — General Joffre, vrhovni poveljnik francoske armade, je izdal sledeče armadno povelje:

Vojaki verdunske armade! Že tri tedne uspešno vzdržujete sovražniške napade. Nemčija je poslala pred Verdun svoj najboljši vojni material in svoje najboljše čete. Ona je dobro vedela, da bo imela opraviti z vojniki, ki so izvanredno ustrajni in s trdnjavo, ki velja za nezavzetno. Nemci so bili prepričani, da bodo z zavzetjem Verduna vse dosegli. Kakor vidite, jim je to temeljito izpodletelo.

Toda moji dragi vojaki, bitka še ni končana in Nemčija hrepeni po zmagi. Žrtvovala bo vse, samo da zavzame trdnjavo. Prepričan sem, da ji tega ne boste pustili. Munice imamo v izobilju, da fronto imamo močne rezerve; pred vsem mi je pa porok za zmago vaša hrabrost in vaše zaupanje v bodočnost. Oči vseh prebivalcev Francije so obrnjene na vas. Vi ste oni, o katerih se bo reklo: Ti vojaki so zaprli Nemčiji pot v Verdun.

Berlin, Nemčija, 24. marca. — Operacije pred Verdunom se razvijajo popolnoma sistematično. Pri Malancourtu se je vršila zelo vroča bitka, ki se je končala s popolno zmago našega orožja. Pri Haucourtu se nam je posrečilo zavzeti nekaj važnih sovražniških postojank. V teku dveh dni smo vjeli skoraj tisoč francoskih vojakov in zaplenili precej vojnega materiala. Med vjetimi se nahaja tudi 32 častnikov.

Berlin, Nemčija, 24. marca. — Francoskim postojankam ob južnem pobočju gore Le Mort Homme preti velika nevarnost, ker so zavzeli Nemci gozd pri Avocourtu in višino št. 287.

Najmočnejša francoska postojanka je višina št. 304. Nemci jo že dalj časa od treh strani obstreljujejo, toda do zdaj niso še ničesar dosegli. Ta višina se nahaja skoraj sto metrov višje od Verduna. Ako jo Nemci zavzamejo, je francoska proga Pariz-Verdun izgubljena. To je edina železnica, katera dovaža francoski posadki v Verdun vojni material in vse druge potrebščine.

London, Anglija, 24. marca. — Danes je bilo tukaj sledeče uradno razglašeno:

Sovražnik je razstrelil včeraj zvečer pri La Bassee prekopu nekaj min. Mi smo obstreljevali sovražniške postojanke južno od prekopa Comines.

Berlin, Nemčija, 24. marca. — Dopisnik nekega tujakinskega lista, ki se mudi že dalj časa na fronti, je sporočil sledeče:

— Bitka pri Malancourtu, o kateri se je že poročalo, se je začela v torek ob osmi uri zjutraj. Do šeste ure zvečer je naša artilerija neprestano obstreljevala francoske pozicije in jim povzročila veliko škodo. Zatem je stopila infanterija v akcijo in bitka je trajala do desetih zvečer.

Francozi so branili vsako ped zemlje, toda slednjič so se morali umakniti. Zatem smo obkolili sovražnika od treh strani. Preostajal mu je samo en izhod, ki je pa postal vedno ožji in ožji. Po štiriurnem boju smo vjeli 2,500 francoskih vojakov.

Berlin, Nemčija, 24. marca. — Tukajšnji vojaški strokovnjaki so mnenja, da bo bitka pred Verdunom kmalo končana. Kakorhitro je železniška proga Verdun-Pariz v nemških rokah, je Verdun izgubljen. Nemci bodo v najkrajšem času zavzeli višino št. 304. S te višine bo imela nemška artilerija popolno kontrolo nad vso okolico.

Nemci in Avstrija.

Avstriji so sili vojne. — Nevtralni dopisnik pravi, da sovražijo Nemce kakor sovražnike.

Zeneva, Švica, 24. marca. — Nek nevtralni poročevalec, ki je živel mnogo let v Nemčiji, opisuje svoje utise, ki jih je dobil v Avstriji na večjih potovanjih, na sledeč način: "Takoj o prihodu na Dunaj se je moglo opaziti grozni upliv vojne. Veliki restavrant, sijajno razsvetljeni ponoči in v katerih odmevajo zvoki ciganskih godev, so bili skoro popolnoma prazni. Včasih se ustavi tam kak izprehajalec za malo časa, a malokdaj ima tam kdo svoje kosilo.

"Nekega dne, ko je cena avstrijskih kron posebno padla, sem slišal pritožbe ljudstva na plačilnih pultih v bankah in večkrat se je slišalo pripombo: "Nemčija nas je prevarila. Nemčija nam je lagala."

"Neprestano poročila o zmagah avstrijske vojske, ki jih širi znana Wolfova agencija, nimajo nič več zaupanja utisa na ljudstvo v Avstriji.

"Slišal sem sledečo opazko nekega visokega uradnika: "Če ne bi bile naše čete tako nerazsklenljivo zvezane z nemškimi, bi že davno sklenili mir."

"Avstrija ima za nemškega cesarja več kakor eno presenečenje pripravljeno. Za zdaj pa so vsakega še vedno Nemci prvi v Avstriji in prav nič ne more osumniti "germanizatorje" bolj, kakor dejstvo, da jih njihovi zavezniki sovražijo skoro ravno toliko, kakor svoje sovražnike."

Manevri ob ameriškem obrežju.

Newport, N. Y., 24. marca. — Kakor kažejo povelja, ki so dospela nocoj semkaj, bodo obrežne utrdbe preiskušene prihodnje poletje v vojnih manevrih, ki se bodo vršili ob obali severnega atlantskega oceana.

Vzhodne newyorške utrdbe bodo preiskušali med 24. in 29. julijem. To so one utrdbe, ki bodo morale braniti obalo pred napadom torpednih rušilev in polagalev min brodovja, ki bo predstavljalo sovražnika.

Bostonsko pristanišče bo prizorišče manevrov med četrtim in desetim avgustom. Podobno bodo preiskušene tudi obrambne utrdbe ob Long Island zalivu, in sicer od 14 do 20. avgusta.

Pomanjkanje izkušenih letalcev v ameriški vojski.

San Diego, Cal., 24. marca. — Stotnik Arthur S. Cowan, zapovednik North Island vežbališča, je rekel, da ameriški armadi zelo pri manjkajo izkušenih vojnih letalcev, ki bi jih zamogli poslati v Mehiko. To je izjavil stotnik Cowan, ker je dobil od generala Pershinga prošnjo za nadaljnjih osem letalcev.

"Na North Island vežbališču" je rekel, "so samo štirje mladi aviatiki, ki so pripravljeni, da na pravijo letalno preiskušajo. Toda nobeden od teh še nima dovolj izkušnje v daljših poletih. Ti rabijo še mnogo vaj, predno bi jih zamogli poslati v tako službo, kakor jih čaka v Mehiki."

Novi francoski aeroplani.

Pariz, Francija, 24. marca. — Vzrok, da se Francozom v Parizu ni treba skrivati pod okriljem teme, kakor v Londonu Angležem, in da Nemci rajše napadajo s svojimi Zeppelinimi in aeroplani oddaljeni London, kakor pa primeroma bližnji Pariz, je iskati v dejstvu, da imajo Francozi zdaj velikanske in silne aeroplane, ki so podobni velikim srebrnim ribam in s katerih more streljati opazovalec v katerikoli smeri.

S tal se more dvigniti z velikansko hitrijo ter se potem dviga z brzino nekaj sto čevljev v minuti. — Najboljše služijo baje enokrilniki.

Brezplačno

dobe val naših naročnikov v Pennsylvaniji knjižico "Nova postava s pomenoma delavca v Pennsylvaniji." Spisal je to knjižico Knjižarica Unkavil. osvobodil.

Fronta pri Iraku.

Angleški napadi so bili brezuspešni. — Nov angleški poveljnik v Egiptu. — Zračni napad.

Carigrad, Turčija, 24. marca. — Turško vrhovno poveljstvo razglasa: Na fronti pri Iraku v Mezopotamiji sta navalila dva angleška bataljona z vso silo na naše pozicije na desnem bregu reke Tigris. Po kratkem času sta se morala z velikimi izgubami umakniti.

21. marca so naši zrakoplovci uspešno obstreljevali zavezniški tabore pri Kut El Amari. Bombe so povzročile veliko škodo. Nad zalivom Kephalos se je 22. marca pojavil neki naš zrakoplov in vrnil na zavezniške transportne ladje več bomb. Dve ali tri ladje so se takoj potopile.

Na ostali fronti je položaj neizpremenjen.

London, Anglija, 24. marca. — Danes je bilo tukaj uradno razglašeno:

Vrhovni poveljnik angleškega vojaštva v Egiptu je postal general Sir A. Murray. Njegov prednik general Sir J. G. Maxwell, je odpotoval včeraj v Anglijo. Zakaj se je zgodila ta izprememba, se do zdaj še ni moglo dognati.

Sladkor.

London, Anglija, 24. marca. — Na Angleškem je začelo primanjkovati sladkorja. Državni zakladničar je rekel, da se mora zalogo zelo omejiti, ker zaenkrat še ni pričakovati nobenega večjega uvoza.

Beda na Angleškem.

London, Anglija, 24. marca. — Tajnik notranjega ministra je sporočil danes v poslanski zbornici, da je postala na Angleškem od izbruha vojne dosedaj 49,500 vdov. Večidel teh žensk je skoraj brez vsakih sredstev.

Rimsko časopisje.

Rim, Italija, 24. marca. — Tujakinske časopisje pravi, da je položaj na Balkanu za zavezniško zelo ugoden. Ker Grška ne more dobiti nikjer drugod nobenega posejila, ji ne preostaja drugega, kakor prikriti se zaveznikom.

Obstreljevanje Gorice.

Dunaj, Avstrija, 24. marca. — Avstrijsko vojno ministrstvo naznaja, da so Italijani zadnje dni z vso silo obstreljevali Gorico in lovčevce. Povzročena škoda je precejšnja.

General Otis bolan.

Los Angeles, Cal., 24. marca. — General H. G. Otis, urednik "Los Angeles Times" je smrtno nevarno bol. Zdravniki so konstatirali, da ima pljučnico. — Otis je zagrižen nasprotnik vseh delavskih organizacij.

Razburjeni Danci.

London, Anglija, 24. marca. — Iz Kodanja prihaja poročilo, da je vladalo na borzi v Kodanju včeraj veliko razburjenje, in sicer radi govorice, ki so se širile in zatrjevale, da bodo potapljali Nemci odlede tudi nevtralne parnike.

Parobrodne delnice so padle za petnajst odstotkov, enako tudi druge, ki so s tem v zvezi.

Mirovne demonstracije v Avstriji.

Pariz, Francija, 24. marca. — Dunajska in budimpeštanska policija dokazujejo, da sta Avstrija in Ogrska že sili vojne in da celo bolj obetavni angleško blokado, kakor pa Nemčija.

Vesti pravijo, da so se vršili mirovni nemiri v obeh prestolnici, lasi vesti o teh nemirih niso dospela v zunanji svet. Prepovedano je celo govoriti o teh stvareh v javnosti.

POZOR ROJAKI!

Kdor se nima Slovensko-Ameriškega Koledarja za leto 1916, naj ga nemudoma naroči. V salogi ga imamo samo še nekaj izvodov. — Stane s poštnino vred 35 centov. Naročite ga takoj!

Slovene Publishing Co., 23 Cortland St., New York, N. Y.

Stališče Rumunske.

Rumunska bo preskrbovala Avstrijo in Nemčijo z živil. — Artilerijski boji ob Vardarju.

Berlin, Nemčija, 24. marca. — Zavezniki so dozdaj zatrjevali, da se jim bo Rumunska pridružila, toda zadnje dni se je vse njihovo upanje razblinilo v nič. Rumunska vlada je namreč sklenila z Avstrijo in Nemčijo pogodbo, da jima bo prodala 100,000 železniških vagonov turške in 40,000 vagonov pšenice. Eksport se bo takoj začel, kakorhitro bo izdala rumunska vlada potrebne odredbe.

Berlin, Nemčija, 24. marca. — V Macedoniji se vrše manjši artilerijski spopadi, dočim infanterija ne stopa v akcijo.

Veliki nemški generalni štab poroča:

Ob obeh bregovih reke Vardar se je vršila vroča artilerijska bitka. Belgajske baterije so izstrelile neki sovražniški zrakoplov.

London, Anglija, 24. marca. — Neka tukajšnja brzojavna agencija je dobila iz zanesljivega vira poročilo, da bodo začeli zavezniški kmalo s splošno ofenzivo v Macedoniji in da so se prvi spopadi že začeli.

Žalosten položaj na Poljskem.

Rim, Italija, 24. marca. — V Vatikano so prišle žalostne novice glede razmer, ki vladajo na Poljskem, kjer je nesreča velikanska in so smrtni slučaj, posebno med otroki, številni.

V pismu na neko poljsko družino, ki se nahaja sedaj v Italiji, piše pisec, da koderkoli se nastanijo Nemci, poberejo vse do zadnjega ter puste Poljake umirati od lakote, ker od Nemcev ne pride nikake pomoči in nikakih živil, razven za njihove lastne čete.

Boji v Afriki.

London, Anglija, 24. marca. — Angleška ekspedicijska, ki operira proti Nemško-Vzhodni Afriki, si je priborila nekaj novih uspehov. General Jan Christian Smuts, ki poveljuje angleškim četam, je zasedel Arusho.

Pozor pošiljatelji denarja

Tekom vojne smo odposlali bralnicam, posojilnicam ter posrednim osebam na KRAJNSKO, STAJERSKO, ISTRIJO, KOROŠKO, HERVATSKO, in druge kraje AVSTRO-UGRSKE blizo 7 milijonov kron. Vse te pošiljke so dospale v roke prejemnikov, tako hitro kakor prej v mirnem času, toda zanesljivo. Od tukajšnjem ne more denarja pošiljati, ker jih vedno predstavljajo, lažje pa se pošlje sorodnikom ali mance, ki ga od tam pošljejo. Vojak, ako vedo za njegov naslov, denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order" ter pri ošte Vaš natančen naslov in na lov osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:			
K.	S.	K.	S.
5....	85	120....	15.90
10....	1.50	130....	17.25
15....	2.15	140....	18.55
20....	2.80	150....	19.90
25....	3.50	160....	21.25
30....	4.15	170....	22.55
35....	4.80	180....	23.85
40....	5.45	190....	25.20
45....	6.15	200....	26.50
50....	6.80	250....	33.15
55....	7.45	300....	39.75
60....	8.15	350....	46.40
65....	8.80	400....	53.00
70....	9.45	450....	59.65
75....	10.10	500....	66.25
80....	10.75	600....	79.50
85....	11.40	700....	92.75
90....	12.05	800....	106.00
100....	13.25	900....	119.25
110....	14.60	1000....	130.00

Ker se zdaj cene denarja skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakasovali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi denarj kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dajete na napad ponavadi par dni kasneje in med tem, ko dobi denarj, list v roko, se črti nas cene morda še večkrat spreminjati.

TYNDEN FRANK SAKS, 23 Cortland St., New York, N. Y.

Villi so tesno za petami. Na meji rabijo novih čet.

IZJAVA GENERALA OBREGON. — UPA NA SKORAJŠNJE UJETJE VILLE. — PRAVI, DA JE HERRERA ZVEST SVOJI VLADI. — BOJI SE, DA AMERIKANCI NE BI DOLGO OSTALI V MEHIKI. — V KRATKEM PRIČAKUJEJO BITKE Z VILLO. — POROČILO MEHIŠKEGA KONZULA. — MEHIŠKI ROJARJI UBILI TRI AMERIKANKE. — VOJNI LETALCI IMAJO VELIKE TEŽAVE. — POŽARI.

Queretaro, Mehika, 24. marca. — General Obregon, vojni minister, je danes izjavil, da se je nahajal Villa pred tremi dnevi v mestu Namiquipa, v gorovju zapadne Chihuahue, kjer so ga napadle ustavne čete pod poveljstvom generala Benamina Garze. Ta bitka je trajala že tri dni in na lice mesta so poslali mnogo ojačenj.

General Obregon izraža upanje, da bodo končno zmagale ustavne čete, ker imajo že dovolj pripravljenih, ali pa dnevno prihajajo, da bodo ujele Villo.

Vladni uradniki napeto pričakujejo podrobnosti in skorajšnje ujetje Ville, ker v tem slučaju bi bila odstranjena nevarnost upora, ki bi vsak hip lahko izbruhnil, če bi se nahajale ameriške čete dolgo časa na mehiškem ozemlju. Uradniki pravijo, da dočim so sedanje razmere zadovoljive, postaja nevarnost spora vendar večja od dne do dne, ko se še nahajajo inozemske čete na mehiškem ozemlju. Tudi sovražniki potrošijo dosti denarja, da dosežejo intervencijo.

General Obregon je zanikal vse govorice, da se je uprl general Louis Herrera. Obregon je smisel take sumnje, češ, da je bil Herrera zelo zvest in da je delal v soglasju z vlado. Kot dokaz, da izgublajo Villovi pristaši vso nado, je navedel Obregon dejstvo, da se je že mnogo Villovih vojakov predalo.

San Antonio, Texas, 24. marca. — Iz poročila generala Pershinga, da se nahajata dva oddelka njegovih čet v bližini mesta Namiquipa, ki leži 120 milj južno od Casas Grandes in kjer se je po mehiških poročilih nahajal Villa z malo četo, sklepajo ameriški častniki, da se bo v kratkem vnela bitka. General Funston misli, da se je bitka že morda začela.

Konzul ameriške vlade je rekel, da je dobil danes poročilo od mehiškega konzula v El Paso, Garcie, da je bil Villa premagan pri Namiquipa od ameriških in Carranzovih čet pri Santa Gertrudes in da je Villa potem bežal v El Obo, pet milj od Namiquipa, kjer je sedaj obkoljen.

Douglas, Ariz., 24. marca. — Pet domačinov iz tega mesta pripoveduje, da so mehiški roparji ubili tri Amerikance, dve ženski in enega moškega, na nekem posestvu ob meji med Mehiko in državo New Mexico, in sicer v sredo popoldne.

Columbus, N. M., 24. marca. — Letalni oddelek, ki ima službo v Mehiki pri generalu Pershingu, je zopet natekel na nove zapreke.

Vojni aviatiki ne morejo sedaj vršiti svoje službe radi hudih vetrov. Če pa se kljub temu dvignejo v zrak, uastane vsled hudega viharja tak prah in toliko puščavne peska, da skoz te oblake ne morejo ničesar videti in ne razločiti operacij čet na zemlji.

General Pershing je sam priznal, da letalni oddelek prav malo koristi sedaj v tem letnem času, ker so prehudi viharji.

Pershing je dobil zdaj novo brezlično napravo za uporabo v Mehiki. Prišlo je tudi več teških večilnih avtomobilov s potrebščinami. Z današnjimi je baje v službi 112 teških avtomobilov, ki vozijo med El Paso in Casas Grandes, od Casas Grandes pa v gorovje.

Columbus, N. M., 24. marca. — Danes je bilo zažgano mesto Janos, ki leži kakih štirideset milj severozapadno od Casas Grandes na črti, kođer so prodirale ameriške čete. Dejanje so storili baje mehiški roparji.

Pravijo, da gori na štirih krajih blizu mesta. Nekateri so videli mehiške jezdece ob 110 milj dolgi progi, po kateri Amerikanci vozijo svoje potrebščine do Casas Grandes. Ti Mehikanci so pazljivo opazovali gibanje ameriških trenskih vozov ter se vedno umaknili.

El Paso, Texas, 24. marca. — Nocoj je tukajšnje prebivalstvo silno razburjeno vsled vznemirjajočih govorice, ki se širijo po mestu.

Serif P. J. Edwards je danes brzojavil državnemu guvernerju Fergusonu, naj pokliče narodno gardo države Texas v službo ob meji. General Bell iz Fort Bliss je do delil danes dve stotnihi vojakov policijskemu glavnemu stanu. O tem povelju niso hoteli razpravljati niti vojaške niti policijske oblasti.

Washington, D. C., 24. marca. — Na današnji kabineti seji so razpravljali o vznemirjajočih govoricah, ki imajo baje namen prisiliti intervencijo v Mehiki. O tem vprašanju še pripravlja državni tajnik izjavo.

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZAJEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
 I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
 II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
 Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
 II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
 Skladnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
 Poslaščene: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St. Joliet, Ill.

VERHOVNI ZDRAVNIK:

MARTIN IVEČ, 900 Chicago St. Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVARNIK, 4734 Hatfield St. Pittsburgh, Pa.
 I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa.
 II. nadzornik: FRANK PAVLOVIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
 III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Isler Ave., Cleveland, Ohio.

POROČNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kan.
 I. poročnik: MARTIN STEFANIČ, Box 78, Franklin, Kan.
 II. poročnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Dawson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 114, Bridgeport, O.
 I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
 II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

O prvi blokadi Anglije.

Današnja svetovna borba narodov spominja na marsičem na borbo narodov pred sto leti. Posebno zanimiva pa je v svoji podobnosti blokada Anglije pred 100 leti.

Tudi pred sto leti oziroma sedaj že 120 let je bila Anglija, ki je znana splesti okoli Francije železen obroč sovražnikov. Sama pa je prevzela vodstvo borbe na morju s posebnim sredstvom svoje vrste: z izstradanjem. Škufala je preprežiti vsak dovoz živeža v Francijo in na ta način deželo izstradati in omehčati do kapitulacije. Voditelj angleške politike v tem času sta bila Pitt in Burke.

Vsed tega in ker so divjali po Franciji dolgoletni in krvavi boji z notranjimi in zunanji sovražniki, je nastala na Francoskem občutna lakota. Povzročila je več uporov proti takrat vladajočemu direktorju. Ne samo civilno prebivalstvo, tudi vojskovo je bilo silno izstradano. Ko je Napoleon prevzel vodstvo francoske armade v Italiji, je našel vojske svoje armade v naravnost obupnem stanju: že dolgo niso videli ne mesa ne kruha; zaviti so bili v enje in čevlje so imeli zvezane z vrvoj; konji so bili tako izstradani, da niso mogli vleči kanonov.

Napoleon je nagovoril te vojske: "Vojski, goli ste in lačni; veliko se vam imam zahvaliti, pa ničesar vam ne moremo dati. Jaz vas pa hočem popeljati v najbolj rodovitne ravnine sveta. Bogate pokrajine in velika mesta bodo padla v naše roke; tam boste prišli do čisti, slave in bogastva!"

Dasi so imeli Francozi napram sebi veliko premoč dobro preskrbljene vojske, so vendar predli sovražne čete, osvojili bogate kraje, dobili živeža in obleke in obrezovali angleško blokado. Na znotraj so se istočasno s posebno vnelo lotili poljedelstva in obrti, da so doma pridelali vse potrebno.

Angleška blokada vsled tega ni dosegala pred 120 leti nameravane uspeha. Ko je Napoleon podjarmil večji del Evrope, se je tudi napram Angliji obrnil list. Dne 21. novembra 1806 je izdal v Berlinu dekret, s katerim je napovedal Angliji blokado. Prepovedal je vsako trgovino, vsak promet, celo dopisovanje z Anglijo; zaplenil je vse lastnine angleških podanikov in vse blago, ki je prišlo iz Anglije ali njenih kolonij; vse Angleže, ki so se nahajali na Francoskem ali od Francozov osvojenih pokrajinah, je proglasil za vojne ujetnike.

Začel se je neizprosno boj na morju. Anglija je v odredbi z dne 9. januarja 1807 prepovedala vsem nevtralnimi ladjam vožiti v kako francosko ali od Francozov podjarmljeno pristanišče.

Ko se je Napoleon polastil mest Hanne, je zaplenil vse tam se nahajajoče angleško blago.

Nato je Anglija proglasila blokado tudi na rekah Weser, Ems in Labo in je zaplenila vsako ladjo, ki je imela francoske listine. Nevtralnimi državam je dovolila

promet le z lastnimi naselbinami; ako pa bi prelomile blokado in pristale na francosko pristanišče, bi morale plačati Angliji 25-odstotni davek.

Napoleon je odgovoril z dekretom, da bo zaplenil vse nevtralne ladje, ki bi prelomile blokado Anglije ali ji plačale kak davek. Zanimivo je, da so se tej blokadi Anglije sčasoma pridružile na francoski strani skoraj vse takratne evropske države: Pruska, Rusija, Danska, Španija, Avstrija in Italija. Danska in Rusija sta se veru, ostale države so pa na jugu ovirale vsak promet z angleškim blagom.

Toda pred sto leti tehnika še ni poznala takih bojnih sredstev, kot jih imamo danes. Fulton je ravno nekako v tistih časih iznašel podmorski čoln in stavil svojo iznajdbo Franciji in pozneje Angliji na ponudbo; vendar brez uspeha; šele kasneje se je Amerika lotila njegove iznajdbe.

Nastal je sčasoma proti tej blokadi splošen odpor in blokada je ostala brez pravega uspeha. Trgovina je našla vkljub splošni zaprtosti pota, da se je dalje razvijala. Čvetelo je posebno tihotapstvo. Zlasti Grki in Amerikanci so vzdrževali obojestranski promet kljub blokiranju pristanišč.

Napram temu se je Napoleon boril na ta način, da je proglasil vse kolonialno blago za angleško in ga obdavi s 50-odstotnim takozvanim kontinentalnim davkom. Kasneje je odredil celo sežiganje in uničenje angleškega blaga.

Vendar ni vse to imelo pravega uspeha. Trgovina se je kljub temu razvijala naprej in hodila svoja pota, dokler se ni list zgodovine zasukal, da je postal Napoleon zopet osamljen, ponižan in potlačen in je prostost mednarodne trgovine zopet zvezetala.

Nemški cesar grozi kardinalu.
 Amsterdam, Nizozemska, 24. marca. — Kardinal Mercier, nadškof v Malines, Belgija, je bil posvarjen od nemškega cesarja, da ga bodo izgnali iz Belgije, če bo še nadalje napadal nemško vladno v svojih pastirskih pismih. — Tako poročajo iz Rima.

Van Dyke.
 Haag, Nizozemska, 24. marca. Danes je dospel sem s parnikom "Rotterdam" ameriški poslanik Henry Van Dyke. Poslanik je imel kratek dopust in se je mudil dalj časa v Združenih državah.

Značilne odredbe.
 Pariz, Francija, 24. marca. — Notranji minister je izdal povelje, da ne smejo prebivalci mest in vasi okoli Pariza prižigati ponoči luči. Minister pravi, da se je bati v kratkem vročih zračnih napadov.

Rumunija pričakuje orožja iz Rusije.

Rim, Italija, 24. marca. — Zvečelo se je, da je odvdsna intencija Rumunske na strani zaveznikov od tega, kdaj da bo dospela na Rumunsko pošiljatev orožja in municije iz Rusije. Baže bodo prispele, da se pošiljatev enkrat zgodi aprila.

Poslanec A. P. Gardner iz Mass.

Oče in sin.

Česki pisatelj Jan Klecanda.

"Stoj! Kdo je?" je zagrmelo skoz tiho noč in puška, pripravljena obrambo, je zaropotala. "Obhodna straža!" je odgovoril glas iz teme.

"Znamenje!" — vpraša vojna straža.

"K nogi orožje", zveni tiše od povelj.

"Geslo!"

"Vezano!" je odgovoril voditelj straže in pristopil na tri kake. Stražnik je skazal čast. —

"Vse v redu?" vpraša častnik. Vojak je potrdil.

"Sosednje straže?"

"Z leve strani nisem že čez črt ure slišal znamenja!" je odgovoril stražnik.

"Kdo je tam?"

"Infanterist Pedroni." —

"Ah, ta!" je zamrmal poročnik. "Prav! Pomnite, da imamo sovražnike na vratu; ne zabite artilerije!" je opomnil vojaka. Straža je šla tiše dalje. Častnik je čul tajno nekako radost in stopal na lahkomu, kakor bi se bal, da nekoga prebudi. Včas je zamahnil s potegnjeno sabljo, in vojaki, kakajoci za njim s puškami v dlan, so zaslišali nekaj kakor utajen smeh.

Postave, natične strahovom, so prišle tako do skalnega pomola, kjer je straža imela stati. Ob slabem mesečnem svitu, odbijajočem od strganih oblakov, so zagledali Pedronija. Sedel je na skali in spal s puško na koljenih.

Poročnik je zlahka pristopil in se polastil puške. Tedaj se je stovrav vzdramil vojak in prestrašeno skočil kvišku.

"Geslo!" je kričnil zmolečno, ogledujoč se po puški.

"Vezano!" je porogljivo odgovoril poročnik. "Ne treba nam resja, ste ujetnik!" je delal in postavil na osodno mesto novo stražo, vrel je k pohodu nazaj.

Naprej je šel Pedroni, za njim dva tovariša s pripravljenima puškama in poročnik s potegnjeno sabljo. Potem je šel vojak, noseč dve puški.

"Bil sem utrujen, zadržal sem!" je jecjal Pedroni v svoje opravičevanje.

"Tiho! Vojak na straži mora pozabiti na utrujenost", je zakričal nanj poročnik ostro.

Bil je to hrup v malem taboru, kadar so privedli Pedronija. Vojaki so bili razgoreni na nemarnega druga, kateri se je spozabil svoje dolžnosti in spal v trenutku, ko je ob njegovi čuječnosti viselo življenje toliko tovaršev. Vedeli so, kaj ga čaka, ali niso ga pomilovali; bil jim je trn v oči. Njehovo sočutnost je vzbujal njegov oče, stari stotnik Pedroni.

Ta je, zaslišavši izvestje poročnikovo in priznanje krivice, ukazal vzeti mu pobočno orožje ter postaviti ga pod stražo. Tako je hotel razčistiti sem in tja, in v plamenu stražnih ognjev so videli vojaki obupnost v njegovem obrazu.

Stotnik je bil moč strog in neizprosni, ali radi njegove pravičnosti in ljubezni do podrejenih ga je ljubila cela stotinja.

Imel je tri sinove. Dva mu je že vzela kruta smrt; padla sta na vojni, v častni smrti, od sovražnikovega orožja. Tretji in najmlajši njegov sin, sin, Pavel, je delal očetu mnogo žalosti s svojim vedenjem. Bil je kadet ali zavaljo lahkomiselnih svojih norčij za nekaj časa degradovan na prostega vojaka.

Da bi imel sina, katerega je kljub vsej lahkomiselnosti le ljubil, stalno pred očmi, si je izprosil

njegovo premeščenje k svoji stotniji.

In zdaj mu je nastala grenka dolžnost, biti tožnik svojega otroka.

Zajet v mučne misli se je izprehajal stotnik celo noč okoli stražnih ognjev.

Kadar je konečno za hip sedel, se je vzdignila temna postava, ležala pod drevom, in prikoralala zlahka k njemu. Bil je to njegov prvi poročnik. Sedel je ves čas tiho na strani in gledal s sočutjem na nesrečnega očeta. Čakal je, dokler ostali ne pospe, da bi mogel z njim govoriti.

"Gospod stotnik!" je rekel polozivši mu roko na rame.

Stotnik se je naglo obrnil. "Ah, to ste vi? Zakaj ne spite?"

"Nisem mogel zaspati! Premišljam o usodi vašega sina!"

"Hvala vam, prijatelj!" je rekel stotnik ter gorko stisnil roko tovarišu.

"Kaj namerjate z njim?"

"Kaj namerjam? — Ne razumem vas! Zakon govori jasno, ne dopušča razmišljanja!"

"Vi ga izročite sodniji?"

"Ali morem drugače?"

"Veste li, kaj ga čaka?"

"Vojak, ki v vojnem času pred sovražnikom na straži stojč greši proti predpisu, se kaznuje s pahlom in svinčom", je rekel stari Pedroni. "Vem to, Pavel je poslednji moj otrok, in vendar, vendar ne morem drugače!"

Ob teh besedah se je njegov glas močno tresel.

"Vem za pomoč, stotnik!"

"Govorite, govorite!" je vzkliznil stotnik in plaho se ozrl, se je naglil k poročniku.

"Vašega sina straža zdaj vojak Vedrella. Veste, s čim vam je zavzel? Govoril sem z njim; hoče mu dati, da ubeži. Noč je temna, ostali spe — to pojde!"

"Mislite? O moj Bog, kako se ti zahvaljujem!"

"Pojdem torej!" Poročnik se je vzdignil in se trudil, da izjavi roko iz desnice stotnikove, ki ga je krčevito stiskala.

"Ne, ne! Ostanite, to ne gre!"

"In zakaj?"

"Zakaj? Vprašate me, zakaj? Dal sem svojemu sinu življenje, dal sem mu vse, kar oče more dati. Le jednega ne morem, ne smem žrtvovati — svoje časti, svoje dolžnosti. Ko bi se jutri probudil brez časti, ne bi mogel bi dalje živeti."

"In potem — ko bi žrtvovali sam sebe, ali smem prejeti to žrtvo od vas? Vi ste mlad, varujte se, da bi za celo življenje ne postali žrtva očetanih svojih vesti. In Vedrella?"

"Ohranil sem mu nekaj življenja. Ali mu smem za to vzeti čast? Življenje ni bilo njegovo — to je reč narodova, ali čast, čast, gospod poročnik, je največji zaklad posameznika."

"Ostanite tu," — Pavel Pedroni bo izročil vojni sodniji!"

Poročnik je skomignil z rameni in sedel. Slišal je, kako stotnik bridko plaka.

Za rana, komaj da se je začelo zori, je stala stotinja pripravljena k pohodu. Straže so bile sklane in nekatere so oglašale sovražne čete. Resnično se je blizal od Saone ob reki Sarki močan oddelek ustašev, kateremu bi se bila stotinja le s težko mogla postaviti na odpor.

Naloga stotnije je bila preiskovati poročje Sarke ter uničiti postove, da bi se ustaši, ki so se čez Judikarie sem vlekli, ne mogli združiti v eno vrsto, dokler bi do Vezza ne prišla zahtevana pomoč.

V neprestanih praskah z manjšimi četami, ki so prebivalstvo dolejš indiferentnih vasi silile na nastanek, je izvršil stotnik svoj namen in hotel se pridružiti glavnemu koru, ko ga je zasačila tema in primoral, da je prenočil na višini blizu Cille.

Zdaj je ostalo le še, prekoračiti razpahljeno reko po poslednjem stoječem mostu, ki je potem imel biti porušen.

Položaj stotnije je bil resen. Ob zori je bilo že slišati zvonove od Cille, oznanjujoče, da je njeno prebivalstvo pristalo k ustaši. Ko bi se ne, posrečilo priti do mosta, predno se ga polasti saonska ustaška četa, bi stali med dvema sovražnikoma, katerima je utegnula vsaka trenotje priti pomoč iz tigneronskih gozdov.

Na srečo je bil sovražnik zdaj še dosti oddaljen in skalnato poročje Sarke je zabranjevalo hiter postop. Stotinja je bila že došla k mostu, ko je četa od Saone bila še dobrih deset minut oddaljena.

Stotinja je prešla po lesenem mostu, zadovoljivši se s tem, da je polomila in strgala držaje. Na popolno uničenje mostu ni bilo misliti, kajti že je bilo videti, kako se je valila na nasprotnem bregu iz Dal-

eonske soteske nova četa Piemontezov.

Stotnik Pedroni je spoznal, da se mora omejiti samo na uničenje dveh ali treh kosov lesenega mosta, da bi ustaši od Saone in Cille vsaj tako dolgo bili zadržani, dokler bi stotinja ne zadobila varne postojanke.

Stotinja se je umikala urno, ali v vzornem redu na skalnato višino, kjer se je mogla daljšo dobro braniti in znatno presle, in takoj so bili poslani ogledniki v smeri k izhodu, ali od Stenica, ki se je prej k vojski prijateljski ponašalo, ne grozi morda nevarnost in zaseda.

Med tem je skončal oddelek pijunirjev in tesarjev na mostu svoje delo ter hitel, da bi dosegel varnega kritja, predno se približajo Lahhi na streljaj. Na dveh mostovih strebrili sta bila pritrjena močna naboja, vrvice za zažiganje, kratko pristrženi, nažgani — nekoliko hipov in lepi most se je imel sesuti v valove razburkane reke.

Minuta, ki je v tem ubežala, se je zdela večnost. Vojaki cele stotnije podprti ob puške, so zrl napeto k mostu. Stotnik in oba poročnika so stali v ospredju, oprti ob skalni vogel. Bili so dosti blizu, da so lahko poznali, da je slabi loharček dimu, ki je stal nad nabojema, ugasil.

Vrvice niste zapalili, in most je bil s tem zavarovan za ustaše, v pogubo slabega oddelka vojske.

Lahi so spoznali, da gre za uničenje ali ohranjenje mostu. Niso se držali več v bojnem redu. Boljši tekači so se trudili, da bi čim prej došli k mostu.

"Proketo! Vrvice ne gorita!" je vzkliznil stotnik, otiraje pot s čela. "Trije prostovoljci sem!" je velel, obrnivši se k vojakom. Nekoliko mož je pristopilo. Bila je to pot na smrt, gotovo smrt, — ali šlo je, da se ohrani življenje stotini tovaršev. Veliki in važni trenutki najdejo svoje velike može.

V tem se je približal pešec Pedroni, ki je brez orožja stal blizu v strani. Bil je bled kakor stena.

"Oče!" je pravil.

"Nisem tu oče! Sem poveljnik: kaj hočete?" — je pikro vprašal stotnik.

"Gospod stotnik, izkažite mi milost! Dovolite, da bi jaz sam šel zapaliti most!"

Stotnikovo obličje je prebledelo, ali zajedno se je razil po njem izraz zadovoljstva.

"Zakrivil sem", je nadaljeval mladenič, "Tam najdem častno smrt ali odpusčenje!"

"Pavel! Sin moj! Idi in Bog te spremljaj!" Vojak se sklonil in predno je mogel stotnik-oče to za- braniti, mu je poljubil roko.

Kakor pušica je zletel mladi mož po skalinah dol in bežal k mostu. Vojaki so gledali za njim v največji napetosti. Stotnik je stal tu kakor soha in gledal za poslednjim svojim sinom, ki je šel, da bi omilil svojo sramoto s častno smrtjo. Gube na obrazu starega moža so drgetale, v oči se utirale solze.

Prvi poročnik je ginjen zrl za mladim junakom, ali drugemu je poigraval čuden nasmešek okoli ust. Ne izgovorivši niti besede, je vzel poleg stoječemu vojaku puško iz roke in se pripratil na strel. Stotnik tega ni zapazil.

Pedroni je pribelal k mostu in stal nad prvim stebrom. Vojaki niti dihal niso. Stotnik, trese se na vsem telesu, se je opiral ob kameno steno.

Prvi ustašev so bili že na streljaj; — puške so počile in krogle so svrčale mlademu držežu okolo glave.

V tem trenutku je začutil grozo pred smrtjo in ljubezen k življenju. Potisnil je vrvice, katero je bil držal v roki, izvlekel iz žepa robec in mahaje z njim, — bežal po mostu na nasprotni breg.

Cela stotinja je vzkliznila kakor z jednim glasom. Stotnik se je opotekel. "Štiti sem to", je rekel smehljaje se poročnik.

Počil je strel — Pedroni je bežal dalje. Poročnik je bil slabo meril. "Ogenj, ogenj!" je kričal zdaj stotnik obupno, mahaje z rokama.

Vojaki so streljali, — ali streljali so negotovo in slabo. Roke so se jim tresle, mislili so več na starega, sivega očeta nego na sina.

V trenutku, kadar je Pedroni že prihajal mimo streljaja, je iztrgal stotnik jednemu od vojakov puško. Priložil je puško k lieu, — s trdnjo roko pomeril — strel je pal — in begunec Pedroni, razperši roke, s krikom se zvalil na tla.

Zajedno se je opotekel stotnik, puška mu je padla na tla, in "srečnega" strelca so ulovile roke obeh poročnikov.

"Moj sin, moj poslednji otrok!" je zajčal stotnik. —

Zastopniki Anglije.

London, Anglija, 23. marca. — V poslanski zbornici je danes naznanil mumijski minister Lloyd George, da se bo podal ministrski predsednik Asquith prihodnji teden v Pariz, kjer se bo udeležil vojnega sveta zaveznikov.

Rusko banditstvo. Nad 200 aretacij.

"Nowa Reforma" poroča iz Kijeva:

Ruski listi pišejo, da zavzema rusko banditstvo vedno večji obseg. Ob priliki nočnega pogona, katerega se je udeleževalo mnogo stotih policajev in vojakov, so po krvavih spopadih prišli v Kijevu nad 200 banditov. Pri izpraznjevanju neke hiše so roparji ustrelili več policajev in vojakov. V splošni zmedbi so morile ušli.

Obsojena Srba nastopila kaznen.

Gligorije Jeftanović in njegov sin dr. Dušan Jeftanović, ki sta bila konec minuloga leta obsojena na eno leto oziroma šest mesecev težke ječe, sta po izpraznjevanju vseh pravnih sredstev nastopila svojo kaznen.

V spanju spregovoril.

V Strobelnu na Saškem se je nahajal v vojaškem lazaretu neki Ivan Steven, pešec, kateri je bil na ruskem bojišču pred več meseci zasut z zemljo od granate in živ pokopan. Najden od sanitetne patrulje, je izgubil dar govora od silnega strahu, katerega je doživel. Neke noči nankrat zavpije na vso moč, tovariši v lazaretu prilete k njemu, nakar jim prične pripovedovati strašne sanje.

Značilen samomor v Turinu.

V Turinu se je ustrelil v navzočnosti obeh svojih sinov, eden je stotnik, drugi pa poročnik, predsednik zveze arhitektov in inženirjev v Turinu, mestni svetnik Mazzini, v tistem trenutku, ko je prišla v njegovo stanovanje policija, da ga prime, ker so ga osumili, da je poneverjal državni denar.

Brezplačen nasvet in pouk priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION"

za državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili oaleparjeni, oropani ali če so z njimi slabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljani Združenih držav, kje se oglašati za državljanske listine.

Boročniki naj bi čakali novo-določeno priseljenca na Ellis Island ali pri Barge Office.

Oglašite se ali pišite:

STATE DEPARTMENT OF LABOR, BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Newyorški urad: 330, 5th Ave., Room 2012.

Odprto vsak dan od devetih do polne do petih popoldne in ob sredah od osme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih popoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

(17 • 1)

CENIK KNJIG

katero ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad doek, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Joliet, Ill.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN AUSEC, 547 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne posiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Moje letovanje.

I.

Mrtva sezona se je bližala. In ti, ki si si bili kaj prihranili, zlasti pa oni, katerim so bile rojnice že v zibel naslede dukatov, so delali naerte, kam da poletijo za dobro počitnice. Meni pa, ki sem bil že odnekad slab finančier, na svet sem pa tudi prišel popolnoma gol, si o izbiri letovišča ni bilo treba beliti glave.

Najpreprostejša matematična operacija s številkami, ki predstavljajo moj budget, je pokazala neovrženost, da je zame edino mogoče letovanje v Ljubljani. — Sicer bi pred nekaj meseci ne bil verjel, da bom tako na slabem. Takrat sem bil še trdno uverjen, da se povzpnem tudi jaz kdaj med denarne mogote in imetnike avtomobilov, sicer ne po varnosti ali dedščini, pač pa o ramah svoje neveste.

Namreč edina hiša bogatih staršev, gospodična Meta Pok, se je bila zagledala vame, čemur se slednje ne bo čudil, kdor pozna mojo znanost in otranost, ter se je zaročila z mano. Pa do trpkoga spoznanja,

da svoj čoln po sapi sreče, konjur sovražna je, zastoj obrača,

sem moral tudi jaz priti. Zaroka z Meto Pok se je nenadoma razšla in bil sem spet tam, kjer poprej. In pa zavoljo kake lapalije se je razšla! Velja poslušati, potem pa soditi!

Nekoč, ko že ni bilo daleč od zaroke do poroke, je prodrla na dan moja kmetavarska narav, da sem se izpizobil in si začel v Metini navzočnosti obrezavati nohte. Zdalj bi jo pa bili morali videti, kako je vzrastla! Vse sem ji bil, samo to ne, kar sem v resnici. In ker od pričetege posla justem nise hotel odnehati, že zato ne, da bi že pred zakonom ne kazal slabotne prijemljivosti nasproti njeni trmi, dala je beseda besedo, Meta pa meni slovo, prav ko bi bili obreznji vsi nohti razen onega na mezinu leve roke. V spomin in iz pietete do tako trpkoga končane ljubezni nosim pa še danes ta nohet neodrezen.

Torej, da nadaljujem, odondod, kjer sem pričel:

Ona višja sila, ki tiči v mošnji, vezala me je na letovanje v Ljubljani. In jaz sem se ji vdano uklonil, ne dabi me bilo tako kakih posebnih notranjih bojev. Mislim sem si: Če že mora biti, pa bodi; saj tudi v Ljubljani ne bo napak. Da, celo v prilog nje so govorili različni razlogi udobnosti, zabave in navade.

Da imam v Ljubljani udobnosti, kakršnih bi ne imel drugod, je lahko verjeti; pa tudi kar se tiče zabave, bi bil težko kje na bolj. Tukaj mi delajo kratkočasje prijatelji in eviček, pojma, ki sta, kar se tiče mojih prijateljev, ne razdružena. Da bi po dolgem iskani slednjič že tudi kje našel evi-

ček enakega onemu, ki se toči v gostilni "Pri Raci", sicer ne oporekam, svedeno pa oporekam, da bi dobil tudi kje drugje družbo enake oni, ki se zbira krog vegaste mize "Pri Raci". In cenjeni čitatelj se prepriča tekom pomenka sam, da imam prav, ko izuščam to navidez smelo trditev.

Kočno pa, da pridem k razlogu navade, v pojasnilo tole:

Sicer je stvar res precej smešna, pa je resnična, in ker je v moji navadi, moram vsakega računati z njo. Vajen sem namreč štirikrat na dan iti skozi Zvezdo in dvakrat na dan v posvetovalnico; sicer bi ne imel pravega teka, niti trdnega spanja. Kako bi pa bilo z mojim tekom in spanjem v kraju, kjer ni ne Zvezde, ne posvetovalnice? S samim markiranjem ni nič. O tem sem se prepiral lani, ko sem, živčev na kmetih, iz hrepenenja po Zvezdi in posvetovalnici markiral neki gozdič za Zvezdo in neko šupo za posvetovalnico. Vendar iluzija je bila prešlaba, ker v gozdu ni bilo šetavk, ki bi bil z njimi poketiral, v šupi pa ne učenega tovariša Drena, da bi se bil z njim o grški črki digamni prepiral.

Napol prisiljen, napol zadovoljen sem sklenil torej ostati čez počitnice v Ljubljani. Ker je pa za modernega človeka letovanje vendar potrebno, sem začel letovati kar v Ljubljani.

Najprej sem svoje pohode skozi Zvezdo in v posvetovalnico omejil za polovico. S tem sem pridobil toliko časa, da sem se lahko šel vsak dan kopat v Gradaščice. Da bi pa združil vodno kopel z zračno, solno in peščeno, kopal sem se na prostem. In te kopeli, združene s pametno dieto, to je s primerno količino Račjega evička, delovale so bolje name, kakor bi delovale Karlove vari s svojimi toaletami ob potih.

Da bi pa okusil še druge prijetnosti bivanja na kmetih, sem hotel zajtrkovati na Vič, malicat pa na Posavje. Pri tej priliki pa sem si izbral sedež tam kje na dvorišču blizu gnoja, ker sem bil in sem še vedno trdnega mnenja, da letovišar na kmetih zaužije vsak dan tudi precejšnjo porcijo pohlevne govnja. In vsakikrat se mi je razal prav na debelo.

Nekoč pa sem se celo vrgetl v svojo špeharsko turistovsko obleko ter sem golih kolen in z nahrbtnikom na hrbtu napravil turo v Mestni log, kjer sem pod nekim grmom piknikal. Bilo pa je to ravno tisti dan, ko so ljubljanski redarji priredili po Mestnem logu lov na bharbe in barabule. Tako je tudi moje ležišče izvolal neki civilno preoblečen policist in se mi predvidno približal. In že je odpiral usta, da bi izrekel besede: "V ime-nu postavte", in že je odpenjal suk-njo, da bi pokazal znak svoje obla-sti, kar si premislil, pač menda, ker se mu je zdela moja fiziognomija vendar preinteligentna. Izpraševa-ti pa me je začel o tem in onem, in ko je izvel iz mene vse, od datuma, kdaj da sem bil rojen, del-

datuma, kdaj da se je razšla moja zaroka z gospodično Meto Pok, me je šele spoznal.

"Ar, da!" je rekel: "kaj ne, vi ste tisti gospod, ki hodi vsak dan po štirikrat skozi Zvezdo?" — bil je namreč tista številka, ki ima svoje stojišče v Zvezdi.

"Tako je: štirikrat, oziroma zdaj v počitnicah dvakrat. Vendar, vi mož postavte, zapomnite si, da vam nihče ne daje pravice motiti piknik in nadlegovati ljudi moja družabnega stanja in ugleda, ki niso nič zakrivali in brez mramra plačujoče visoke mestne doklade!"

Tako sem se razkoračil, do sem videl, da se mi ni treba ničesar več bati, in samozavest mi je rastla, čim večja je bila zadrega redarjeva. Ta je pa lečalja: "Aprastite gospod! Danes lovimo po Mestnem logu barabe, in ker ste tako čudno opravljeni, mislim sem —" Nadal-jnje besede so mu obtičale v grlu in njegova sreča, da so mu; zakaj jaz sem postajal že vražjedivji.

"Bomo videli, da je še pravica na svetu!" sem vpil za njim, ko je prihujeno odhajal.

Vendar v strahu, da bi ne prišla kaka druga številka, ki bi me ne spoznala tako kmalu, hitro popiknikam ter odidem domov, sicer s svetim srdom v sreč, vendar po-nosnih in umerjenih korakov kakor turist, ki se vrača z nevarne, pa srečno prestale ture. Zlasti sem se ponašal s praskami na kolenih, ki sem si jih nadel, ko sem nerodno legel pod grm.

Moja ogorčenost zaradi opisane barabske afere v Mestnem logu pa je bila toliko, da sem, prišediš domov, takoj sedel k pisalni mizi in začel o njej pisati dopis za tisti slovenski list, ki zabavlja čez vse, samo čez svojega urednika ne. Ker sem bil pa zavoljo silne razburjenosti tako malo zbrani misli, da razen napisal: "Kaj vse se more pripetiti ljubljanskemu davkopla-čevstvu?" nisem vedel naprej, o-pustil sem to nakano. Namerjal pa sem naprositi svojega prijatelja mestnega odbornika, da bi v prvi seji mestnega zbora stavil na žu-pana krepko interpelacijo o tej za-devi. Vendar moje dobro sree in zglebna požitnost, ki ji zaradi nje vedno podrejam svoje osebne koristi skupnim težnjam svoje stranke, odvračila sta me tudi od te namere. In to je bilo gotovo lepo od mene; zakaj interpelacija bi si-gurno tako zelo razburila duhove mestnih očetov, da bi se zama-jal stolec županov, dozdaj zglebna di-sciplina v stranki bi se pa začela rešiti.

Tako torej sem s posnemanja vredno samozatajo več koristil na-rodni stvari kakor tisti, ki daruje dve kroni kakegum narodnemu društvu. In vendar se njegovo ime objavlja v vseh časopisih, dočim se je moje imenovalo le v zakajenih gostilniških prostorih, kjer so se na moj račun zbijale neslane šale in delali pikri dovtipi.

Sploh bodi pri tej priliki in na tem mestu Bogu poteženo, da me naša žurnalistika prav nič ne vpo-števa. Dozdaj se je bralo moje ime samo dvakrat v listih, pa še te-daj brez "gospod" in drugih na-slovnih pritlikin. Prvič je bilo, ko sem v Šelenburgovi ulici povozil s kolesem neko štorčljasto mleka-ričo s Posavja, in ker sem jo, ko je bila že na tleh, tudi še pohodil, sem ji moral plačati za bolečine in mleko prav visoko odškodnino. — Drugič pa, ko sem bil klecan k so-dišču kot priča zaradi nekkih ne-umnih klofut, ki sta z njimi drug drugega obdelavala dva moja lju-bezniva prijatelja o priliki neke burne debate v gostilni pri Raci.

Poskrbeti pa hočem, da bo to v prihodnje drugače. Ko se razpiše nove volitve, bom tudi jaz kan-didiral, in ni hudič, da se ne bi za-čeli tedaj naši časniki zanimati za-me in v kolikih inčineh bodo po-greli omenjeno afero, ki sem jo imel z mlekarico s Posavja.

Sveda bo potem, ko bom posla-nec, z brezskrbnim letovanjem pri Kraju. Saj veste, pogostni volilni shodi, interviewi, obedi pri mi-nistrih in vse drugo, kar prinaša s seboj dolžnost in čast poslanskega dela skrb in jemlje spanje. Velja-lo je torej sedaj, ko sem bil še pro-cul negotiis, v sladkem brezdelju uživati počitnice. In reči moram, da sem bil, izvzemši dogodek v Ljubljani: Imel sem vse udobnosti, ki imam jih tudi mesto s štiridesetimi tisoči prebivavcev, in sem si z malim denarjem lahko nabavil vse neprimljenosti, ki jih morajo drago plačevati letoviščarji na kmetih.

Se celo želončini kntar sem dobil poceni, ko sem nekoč na kisl mle-ko izpil vrček preštanega piva. In tako bi bil še nadalje letoval v za-dovoljstvu, ko bi bili istotako ko-eviček ostali tudi moji prijatelji isti, kakršni so bili med letom.

Moji prijatelji namreč kolikor

jih je borba za kruh tudi v tem času vezala na Ljubljano, so imeli svoje polovice v raznih kopališčih in letoviščih ter so postali tako vdoveci pri živih ženah. Odrtovali so si med letom ali pa napravili dolgovce, da so mogli ustrčiti mgl-nim aluram svojih soprog in pota-žili svoje lastno hrepenenje po-samski svobodi. Z začasnimi osvo-bojenici te vrste pa je vsako pamet-no občevanje, kakršno naprimer jaz ljubim, naravnost nemogoče. So kot kozli, kadar jih izpustiš iz hleva. Povem vam, da laže izpre-govorite resno besedo z burškiz-nim vseučiliščnikom razkanih lie-ali z novopečenim lajtnantom po-vite talje kakor pa z vdoveci živih žena.

V našo navadno gostilno "Pri Raci" jih ni bilo več. Res je, da se toči ondi neznansko kiseli eviček, ki povzroča zrago in kolecanje, da te kar privzdiguje od tal. Zato pa imaš na mizi škatico sode, da si z njo odpomoreš v silo. Res je na-dalje, da je služila naša gostilni-ška soba pred potresom za konj-ski hlev. Toda prizidek, ki so bile na njem pritrjene jaslje, je zelo praktična priprava, da položiš nanj palice in klobuk. Res je sled-nje, da se tla v sobi vsa vegašta, tako da se, kadar se nasloniš na mizo, zaguneš, kakor da bi sedel na gugalnico v Laternanovem dre-voredu. Vendar ko podložiš pod mizo pest vžigalce, jo spraviš spet v ravnotežje.

Sicer pa vse te hibe, če jih je sploh smatrat za hibe, daleč od-tehtajo udobnosti, kakršnih ne naj-dešček niti v Unionu. Pri Raci la-hko piješ in vpiješ, se zabavaš in zabavljaš, in ti ni treba niti naj-manjše napitnine dati. Jaz bi se celo drznil trditi, da ravno kisl-o-ba evička, pohlevnost sobe in gu-galnost mize je tisti talisman, ki nas veže na Raco. Kjer ni tega, tam ni dobre volje. V dokaz bodi na-slednje dejstvo.

Ko je prijatelj naše družbe, ki se ima za imenitnega loveca, ob-hajal petindvajsetletni jubilej, odkar je ustrelil nekje na Gorncjskem prvega kozla, smo mu priredili banket v malem salonu hotela Union. Bilo je namreč v tistem ča-su, ko je vsa Ljubljana kakor no-ra dila v Union in smo tudi mi mi-slili, da ne smemo zaostati za dru-gimi. Toda kljub važnosti mo-menta dobre volje, kakor smo si-cer, le nismo mogli postati. Onega dobrodejnega Račjega ozračja smo pogrešali ves večer: zlasti smo tež-ko obtičali prikrajšanje osebne svobode, ker nismo smeli pljuniti, kakor bi bilo komu najbolj pri ro-kah, oziroma pri ustih.

Je pa že v gostilni Pri Raci vse drugače. Ondi vlada neomajena svoboda, zato pa tudi kipeča vese-lost. Od upokojenega pismonoša z bujno razcvetlim, tulipanu podob-nim nosom do dvornega svetnika in spe — to sem namreč jaz — vse je židane volje in še celo prijatelj, ki ima nadoho, hudo ženo in za tri-pode otrok, se pogosto, ko se ne-kolikokrat ob mizi zagune, raz-korači, da s hreščavim glasom za-poje:

tam imam dečlo, k' hod' ko 'na-raca.

Stoji, stoji cerkev svet'ega Abaca,

In pa kake talenti se razvijajo Pri Raci! Popivši poldrug liter evička, je vsakdo korifeja vsaj v eni, navadno pa v več strokah. Jaz naprimer sem vojskovodja, kakršen je bil jedva Gustav Adolf, upokojeni pismonoša pa je držav-nik, kakršen ni bil niti Aksel Oxenstierna. In tako se ni čuditi, da rešujemo z lehkoto najtežje probleme.

Le eno napako ima gostilna Pri Raci, nota bene, ne v mojih očeh, pač pa v očeh mojih prijateljev, ki so, kakor pravi upokojeni pi-smonoša v svoji bledi zavisti, vsi velikanski babjaki. — Oh ta stari, onemogli grešnik, ki je že pozabil, kako je on bežljaj pred tridesetimi leti!

Gostilna ima namreč napako, da je ondi moška postrežba, ker stre-že oče kreinar sam. Ker je pa tudi kuharica stara in kruljava, zato res ni v vseh Račjih prostorih žen-skega bitja, ki bi ob njem našlo utehe ljubezni žejno moško sree. To je pa, kakor rečeno, meni po-godu: prvič, ker sem prepremeten, da bi uganjal kake otročarije, dru-gič pa, ker sem postal sovražnik ženstva, odkar me je pustila na e-dilu gospodična Meta Pok in nje-na dota. Z moko postrežbo pa se morajo med letom radi ali neradi zadovoljiti tudi moji prijatelji. — Ker namreč večkrat na dan slišjo od svojih soprog izpremenjeni Prešernov verz:

Žena se tuji boj ko hud'ega vragal je naravno, da jim obtiči njegov

če je pa v počitnicah, kadar so vdoveci. Tedaj pa prodre z vso silo na dan njihova, kakor pravi pi-smonoša, babjaška narav. Tedaj obletajo vse gostilne in druge jav-ne prostore, kjer se nahaja kako manj takovestno žensko krilo. — "Fej jih bilo!" vzklika pismonoša in zavija oči, do dna svoje mo-ralne duše ogorčen.

In tako je bilo tudi letos. Večer na večer sva sedela jaz Gustav Adolf in Aksel Oxenstierna sama v gostilni Pri Raci. Pa kakor bi zgodovinski Gustav Adolf izvest-no ne bil zadovoljen, ko bi imel vedno le svojega dolgočasnega državnika poleg sebe, tako sem se tudi jaz kmalu naveličal edine dru-žbe svojega Aksla. Zato so mi ve-čeri v Ljubljani postali dolgi in dolgočasni. Včasem sem srečal sieer koga iz naše družbe na ulici. In če sem ga vprašal, zakaj ja ni več k Raci, mi je hinavsko odgovoril: "Saj veš, slaba pijača, slabi pro-stori!" Jaz pa sem si mislil: Hina-vec! Nisem nič rekel in sem jezen odšel.

Še bolj ko ta hinavščina in ne-dostajanje družbe pa mi je moje ljubljansko letovanje zagrenilo na-migavanje, kakor da sem ostal čez počitnice v Ljubljani, ker nimam denarja. Sicer je bilo to res, pa kakor vsaka resnica kolje oči, ta-ko je klala ta tudi moje. Sram me je bilo in bal sem se za svoj kredit in prestiž.

Tako grem nekoč tisti dan prvi-krat skozi Zvezdo, ko me sreča pri-jatelj, o katerem ve vsa Ljubljana, da ima več stotakov dolga ko las na glavi.

"Kaj pa ti? Kar v Ljubljani, kar v Ljubljani?" me vpraša.

(Pride še.)

Nemško vojno posojilo.

Berlin, Nemčija, 24. marca. — Dr. Karl Helfferich, cesarski nemški zakladničar, je danes naznanil v Reichstagu, da je četrto nemško vojno posojilo sijajno uspelo in da je bilo podpisanih dozdaj nad 10.600.000.000 mark (2 milijarde 650.000.000 dolarjev), ne vstevši one svote, ki so jo podpisali v ino-zevstvu in na bojiščih.

Bojaki, naročite se na "Glas Naroda", edini slovenski dnevnik v Ameriki!

Nesreča v jeklarni. Steubenville, O., 23. marca. — Danes so bili nevarno opečeni trije delavci, štirje pa so bili precej poškodovani, ko se je prevrnila posoda z raztopljenim železom v napravah tovarne La Belle Iron and Steel Company. Trije delavci baje že umirajo. Nesreča se je pripetila, ker je po-soda s tekočim železom zdrknila s svoje osi.

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblašteni pobirati naroč-nino za "Glas Naroda" in knjige, ka-kor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Michael Cirar. San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin. Denver, Colo.: Frank Skrabec. Leadville, Colo.: Jerry Jannik. Pueblo, Colo.: Peter Cullig, J. M. Rojtz, Frank Janesh in John Germ. Salida, Colo. in okolica: Louis Cas-tello (The Bank Saloon).

Walsenburg, Colo.: Ant. Saffich. Clinton, Ind.: Lambert Bolskar. Indianapolis, Ind.: Alois Rudman. Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbregar.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič. Chicago, Ill.: Frank Jurjovec. Depeu, Ill.: Dan. Badovinac. La Salle, Ill.: Mat. Komp. Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Za-letel in Frank Bambich. Oglesby, Ill.: Matt. Hribernik. Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe in Rudolf Požek.

Springfield, Ill.: Matija Barborič. Cherokee, Kans.: Frank Režisnik.

Columbus, Kans.: Joe Knafele. Franklin, Kans.: Frank Leskovec.

Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Firm.

Kansas City, Kans.: Peter Schneller. Mineral, Kans.: John Stale.

Mulberry, Kans. in okolica: Martin Kos.

Ring, Kans.: Mike Penell. Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz in M. F. Kobe.

Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotzian.

Aurora, Minn.: Josip Fugina. Chisholm, Minn.: K. Zzone in Jakob Petrich.

Duluth, Minn.: Joseph Sharabon. Ely, Minn. in okolica: Ivan Guze.

Eveleth, Minn.: Jurij Kotze. So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovich.

M. L. Kapsch, Jos. J. Peshel in Louis M. Pernsek.

Gibbing, Minn.: Ivan Ponsč. Kitzville, Minn. in okolica: Joe Ada-mich.

Nashwank, Minn.: Geo. Manrla. New Duluth, Minn.: John Jerina.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich. St. Louis, Mo.: Mike Grabrian. Klein, Mont.: Gregor Zonce. Great Falls, Mont.: Math. Ulrich. Red Lodge, Mont.: Joseph Jernj. Roundup, Mont.: Tomaž Paulin. Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša. Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka. Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger, Jakob Res-nik in John Prostor.

Barborton, O. in okolica: Math Kra-mar. Bridgeport, O.: Frank Hočevar. Coliwood, O.: Math. Slapnik.

Lorain, O. in okolica: J. Krmše in Louis Balant.

Youngstown, O.: Ant. Kikelj. Oregon City, Oreg.: M. Justia.

Allegheny, Pa.: M. Klarich. Ambridge, Pa.: Frank Jakše.

Bessemer, Pa.: Louis Hribar. Braddock, Pa.: Ivan Germ.

Bridgeville, Pa.: Rudolf Pieteršek. Burdine, Pa. in okolica: John Ker-zisnik.

Canonsburg, Pa.: John Kokleht. Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk in John Zupančič.

Claridge, Pa.: Anton Jerina. Boughton, Pa. in okolica: A. Dem-sar.

Darragh, Pa.: Dragutin Slavč. Dunlo, Pa. in okolica: Frank Tro-bee.

Forest City, Pa.: K. Zalar in Frank Leben.

Farrell, Pa.: Anton Valentincič. Fitz Henry, Pa.: F. Gottlicher.

Greensburg, Pa. in okolica: Joseph Novak.

Irvin, Pa. in okolica: Fr. Demšar. Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.

Luzerne, Pa. in okolica: Anton O-solnik.

Meadow Lands, Pa.: Georg Schultz. Monessen, Pa.: Math. Kikelj.

Moon Run, Pa.: Frank Maček. Pittsburg, Pa. in okolica: Z. Jakše.

I. Podvasnik, I. Magister in U. R. Ja-koblich.

South Bethlehem, Pa.: Jernej Ko-privšek.

Steelton, Pa.: Anton Hren.

Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj. West Newton, Pa.: Josip Jovan.

Willock, Pa.: Fr. Seme in J. Peter-nel.

Tooele, Utah: Anton Palčič.

Winterquarters, Utah: I. Blažich. Black Diamond, Wash.: G. J. Po-renta.

Davis, W. Va. in okolica: J. Brostch. Thomas, W. Va. in okolica: Frank Koojlan in A. Korenčan.

Grafton, Wis.: John Stampfel. Kenosha, Wis.: Aleksander Pezdrl.

Milwaukee, Wis.: Josip Tratinik in Frank Moh.

Shelbygan, Wis.: Heronim Svetlin.

West Allis, Wis.: Frank Skok.

Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val. Stalich in Valentin Marešnik.

Kemmerer, Wyo.: Jos. Motek.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLENDAR

za leto 1916.

Velja s poštnino vred 35 centov.

Obseg berila:

Domovini in narodu. (Pesem.) — Običajni Kalendar. — Strašne številke. — Kroglja. — Maska. — Razkritelj petroleja. — Red Marije Terezije. — Fran-cija v vojnem času. — Jasna noč. — Moja ura. — Svetovna vojna in katoliška Cerkev. — Duševni blisk. — Pri sanitetnih kolonah, na bojišču. — Eksple-sivne snovi. — V lekarni "Avstrija". — Iznajditelj podmorskega čolna. — Galipolis in Dardanele. — Julija Romain. — Rmena pošast. — Doživljaji v sraku. — Podzemsko mesto v Wieliczki. — Čustvena udova. — Kovač. — Kolonijalna posestva Nemčije. — Bodočnost Evrope. — Urednik. — Pohab-ljenec. — Le Betail. — O vzrokih svetovne vojne. — Petindvajset frank

Prvi poljub.

— Iz zaljubljenih zapiskov. —

Spisal Rado Murnik.

Sedel sem v dehteči hladnici sam z najljubše mlado damo, kolikor sem jih bil dotedaj videl; v čudni zadregi sem si vihal brke v fine in vedno finejše svedree.

Majnikov diš je razmik liste. Na dekletovi glavi, nekoliko upognjeni nad ročnim delom, je zagoreval nagajiv solnčni žarek in poigraval na laskih.

da se me usmili blag patron duhovnosti.

"Ah, gospod Dobran, kako lep metulček!" me je zdrnila gospodična Zlatka.

Pogledal sem jo pokorno, vstal in sedel zopet. Vrabca — kaj bom pa zdaj? Devojka utegne res misliti, da sem strašen bedak in divjak, če bom še kaj dolgo molčal tako po hribovsko. Da je metulj lep, tega ji vendar ne bom prežvekoval. Ziniti bo treba vse kaj imenitnejšega.

Zlatka! Ah!

Znal sem jo že precej dolgo, njo in njenega očeta, veseljaškega veleposelnika.

Kaj je pač mislil stari o meni? Zakaj naju je tako brezskrbno pustil sama na vrtu? Bržkone se mu je zdelo, da nisem prav nič nevaren ptič, in da si izbere njegova petična in pametna hčerka prejkone boljšega ženina od mene, ponižnega poštnega uradnika.

Zlatka! Angelec nebeski, rožica deklet, kako si krasna! Pod tanko belo obleko občudujem rast mlade boginje. Kako neizrečensko te ljubim! Ah, tare in duši me neizpodbitno resnica, da ti o vsem tem ne veš in menda tudi ne čutiš in ne slutiš prav nič. O — jaz sem eden izmed tistih dičnih junakov, katerim zmrzne vsa fantovska korajzja prav takrat, kadar bi morali ljubljeno bitju zaukati najogrnjeveje: "Ljubim te!"

Da sem vendar taka rojena lutka! Ondi-le sem čepel na klopi ob leseni vrtni mizi konaj osemnajstletni deklici nasproti že nekaj nepozabnih minut kakor superabiriran tepec in se nisem genil in jo tako-le neumno gledal in ljubil...

Ako bi me videl takega, kaj bi rekel moj prijatelj, sodni pristav Jamiak, hud veselač in zaljubljeni stroki! Še vitek mladenci se je že marljivo pečal z ugankami ženskega sreča.

"Če ji pišeš, si največja meva!" me je ušil. "To je tisti dolgočasni pripovedni način bojazljivih zajcev. Razodeni ji sam v obraz, kako ti je v sreči! To je lepo, to je lirsko in kratkočasno. Toda vrhunc vsega je brezobzirna dramatika! Dobro blago pride brez meštara v denar. Brez ceremonij porabi prvi ugodni trenutek in prav krepko poljubi svojo dečko, pa precej izveš natančno, kakšno je vreme v njenem sreču. Samo pazi, da ji ne stopiš na nožico in da ji ne razdereš frizurice! Ako se nič ne umika, blagor tebi, zakaj to je redko znamenje brez-pogojne kapitulacije; ako se brani rahlo, te mika poljub tembolj, čimdalje te odbija ona; ako te pa ne mara, nikar ne prodajaj nobenih sitnosti več, sicer ti pripelje nežna roka zausnicio. Jaz sam sem na Notranjskem steknil neko nedolgo še pred kosilom od mlade krasotice tako sokolsko klofuto, da sem se do srede zvečer prišteval enostranskim mučenikom. Kdor mnogo ljubi, je mnogo tepen. Vendar, naj ima poljubček dobre ali slabe posledice, naj ti zaplamlji dramatični ogenj na ustnih ali okoli uses — na vsak način je ta metoda zaradi mikalne hitrosti edino vredna pravega moža."

Zlatka je dvignila glavo. "Gospod Dobran", je izpregovorila lahno, "ali ni prijetno sedeti tukaj?"

No, to vprašanje bi bil sprožil lahko tudi jaz in rešil čast svojega zabavnega talenta.

"Prijetno!" sem se odrezal še dokaj gladko.

Še pa nisem dobro izgovoril in že se mi je dozdevalo, da sem povedal vse premalo. Nehotoma sem iztegnil desnico, kakor da bi mogel ujeti prebranske odgovore.

"Prav prijetno, gospodična!" sem zatrobental.

Zlatka mi je pokimala nekako čudno in jela hitreje premikati kvačko. Poredni solnčni trak se je vrnil, jo božal ob sencu in se lovil po laskih.

Ko sem to opazil, so se mi začele puhle misli tako-le prebiti priušeno: ti laski ob senču so tisti "sladki", za katere vlečejo ukovite vlečile učence v letih nedolžnih tja proti strmemu vrhu evropske obilnosti. Sicer se mi pripodi v betico vendar še kakšna misel, ki bi bila med brati jesika vredna — zdaj pa kakor našel same prazne! Ogledaval sem mi se, krčevito svodral brke in čakal,

"Ko sem hodil v gimnazijo, sem rad lovil metulje in jih nabiral. Imel sem jih pet škatel."

Prestrašil sem se že prvih besedi. Da bi popravil svojo zarobljeno napako in da bi se otresel mučnega zadrega, sem popadel svoj cilindar, mahnil z njim za metuljem in — prišel iz dima v ogenj. Previdna živalca mi je srečno odjadrala odondod v manj nevarne kraje. Zato pa se je ujel moj popolnoma novi presvetli pokrov sredi hladnice iznadena na železnem ključku, ki je pripravala deviškemu kalpaku gladko pokraščeni život od spodaj do zgoraj.

Zlatka se je smejala, da se ji kar ni dalo nehati. Glavice je premikala zdaj na levo, zdaj na desno; vtem ji je padla kvačka na tla. Navdušen sem jo telebnil pobirat. Tačas mi je izdrknil moj peklu zapisani cilindar iz rok, se prekopicnil in obležal pred mojo nogo, ki mu je s krepkim nastopom mahoma upihnila poslednjo skro sijajnega življenja.

No, da se je le obožavana Zlatka zabavala dobro! Od samega smeha je bila v obraz rdeča kakor poštni pečatni vesek.

"Vam je papa posodi drug klobuk!" me je tolažila. "Vidite, ta žiteljski metulj je masčeval pet škatel nedolžno umorne žlahte."

Tedaj sem se zasmejal tudi jaz, pa presneto kislo!

"Častita gospodična", sem dejal zdajci, "sam Bog ve, kaj si zdaj tako-le mislite o meni!"

"Zakaj pa?"

"Slabo vas zabavam."

"O, nikakor ne, gospod Dobran!" mi je odvrnila in me pogledala odkritosrčno. "Bodite preverjeni, da ste vrlo zabaven kavalir! Meni so ljubši taki gospodje, ki ne frfrazjo venomer! Zabavala sva se prav pošteno. Nisem rada prevlečala in se ogibam ljudi, ki so vedno židane volje. Vi pa ste mi pregnali vso melanholijo!"

Vstal sem. Čemu? Strela, kako sem se stresel!

"Gospod Dobran, kam pa? Ostanite vendar še malo! Papa pride takoj."

Zlatka me zadržuje. In ta rajski pogled! Ali se ne skrivajo v njem obljube neznane sreče?

Njene napol zaprte oči so me pogledovale od strani. Krotko se je smehljala in pritisnila male zobke v spodnjo ustnico. O — jezik imam od irhivne.

In pogleda mi naravnost v obraz, da mi hipoma zastane sree. Sklonim se k njej ves obajan od teh čarovitih oči, od teh zagonetnih oči, kjer se zreali ves kras in slaj in čar bujnoevetne pomladi. Kodravi laski se dotikajo mojih lic — sladko me mami sapa njenih dražestnih ust, vonj njenih kit — zdi se mi, da ne vidim več, ne slišim več — samo čutim, njene prožne divotne ustne čutim ob svojih!

"Zlatka, ljubim te! Zlatka..."

Vsa zardela do las je povedala oči, vstala in odhitela iz hladnice. Kaj sem storil! Zlatka me zatoži papanu in mož me zapodi enkrat za vselej iz raja!

Oj, prijatelj Jamiak, ti zlobni zapeljivce, pojdi rakom živžgat in ribam gosti, ti in pa tvoji zaukarani nauki! Ali ne bi bilo bolje, da bi bil uporabil rajši tisti dolgočasni pripovedni način bojazljivih zajcev. Piši me v uho, dramatični ogenj! Pogorel sem, popolnoma pogorel — o!

Primajal se je njen oče, zagorel debel mož z velikanskimi brkami, in mirno sedel k meni ubogemu pogorelecu; takoj je zagledal moj žalostni cilindar in se jel veselo grohotati. Ne vem več, kaj sem mu vse pripovedoval, kaj posebno pametnega menda ne. Hčerke ni bilo odnikoder več.

Posodil mi je čepico in me odločil prav židane volje. Ko sem šel skesani gročnik domov grede mimo vrta, je stala Zlatka pri stranskih vratih. Hitro sem stopil k njej.

"Gospodična, lepo vas prosim,

oprostite mi! Nisem vas hotel žaliti."

"Žaliti?" se je začudila.

"Zakaj ste pa zbežali z vrta?"

"Slišala sem, da prihaja papa."

"Torej niste... nisi huda, da sem te poljubil?" sem skoraj zavpil tako ves srečen in vesel.

"Pst!" me je posvarila s kazalcem na ustnih in se nasmešnila poredno. "To bi bil storil lahko — že zdavnaj!"

Oj, prijatelj Jamiak, zlata duša božja, ves ginjen te objamem v duhu in prošil prav lepo, nikar mi ne zameri prejšnjih naglih besedi! Vekomaj čast in hvale tebi in pa tvojim velekoristnim naukom! Vse žive dni ti bova orglala hvalo moja Zlatka in jaz, zlasti lepo pa tedaj, kadar bova s pravim dramatičnim ognjem vestno in marljivo ponavljala in popravljala medeno predstavo presladkega prvega poljuba!

Ptopisni spomini iz rimske okolice.

(Nadaljevanje.)

Sredi rimske Kampanje.

I.

Kder južna sapa razgorela Telesu dihati ne da,

Po stezi suhej peš koraka

Stvari nove mi ura vsaka

Podaje vrhu novih tal.

Lévtisk.

Ko se odpoje v cerkvi sv. Petra v Rimu dne 29. rožnika popoldne na čast "večnemu mestu" oni veličastni slavospev, ki se naposled izlije v močnejše besede: "O Roma felix!", tedaj se prične poletna doba. Kdor le more in utegne, umakne se mučni vročini in ne- zadrževam mestnemu vzduhu v letovišče albanskih ali sabinskih gor ali še dalje. To je tako navadno in umevno samo po sebi, da se man ne sme čudno zdeti, ako se meseca malega srpana praznično ulice dan za dnem: nastopila je nrtva sezona. Odlična gospoda morajo meseca rožnika v morske kopeli: v Anzio ali Nettuno. Ladispoli ali Civitavecchia; malega srpana pa se nastanijo v svojih letoviščih. Tod bivajo do prvega deževja meseca kimoveca, ako ne marajo počakati trgatve. Skoro enaka se godi dijakom. Šole meseca malega srpana nehajo druga za drugo in veselo se poslavljajo mlada kri od zarodov, hrepence po domači senc. Oni pa, ki so od daleč doma, grede v letovišča, katerim pravijo "villeggiatura". Vsi imenitnejši zavodi imajo svoja letovišča v bolj ali manj ugodnih krajih okrog Rima.

Pripravljal sem se i jaz na odhod v letovišče. Preverala so me čuvstva, ki navdajejo dijaka, ko spravlja svoje reči v preprosto ulico. Vesel sem bil počitnice, dasi nisem bil več daleč od onih let, o katerih govori Dante: Nell mezzo del cammin di nostra vita...

Neki tovariš mi je posodil močno potno torbo iz teletine, v katero sem že zvečer spravlil nekaj obleke in par knjig, da bi zjutraj laže hitro odšel. Namerjal sem kreniti s prvim vlakom v Frascati. Ko sem legel k počitku, nisem mogel zaspati; prevzela me je ponekoliko že vročina, tista suha, ki včasih kar brani človeku dihati, ponekoliko pa sem bil razburjen od prejšnjih šolskih dni, ko sem natezal duha bolj nego navadno. Naposled zaspim. Ali to je bilo nemirno spanje. Dobro se še spominjam, kako se je vršila v sanjah "disputacija", v kateri se je šlo za to, kakšen pomen je pristen v rimskem pravu izrazom "fundus instructus" in pa "fundus cum instructione". Kako se je ta pravda v moji domišljiji končala, tega ne bi več vedel povedati. To mi je še sedaj jasno, da sem se zjutraj vzdihnil kasneje kakor sem namerjal. In to se je nad menoj bridko masčevalo. Rad bi bil dospel hitro na kolodvor. Iskal sem po bližnjem trgu izvoščeka, ali — je že smola — ko ga potrebuješ, takrat ga ne gubiš, kadar bi se pa rad šetal, vzdiguje ti izza vsakega ogla izvošček kvišku svojo desnico, ključ: "Vuole?" No, slednjič sem ga vendar-le našel. Ali kakšnega! Kljuse je bilo tako mršavo, da je komaj stalo na nogah. Gotovo je stradalo več kakor deset laskih let voga, razven ribniškega ova. — Kaj sem hotel! Boljša slaba vožnja, kakor zamu-

jen vlak, si mislim. Sedem na voz, ki ni bil bogve kako lep, a tak vendar še vedno, da se je na njem sedelo. Opozorim voznika, da se mi mudi. Tedaj pa se je začela prava doba muke za konja. Njega goga gospodarja in mene. Sposvetka po ravnem je slo; a ko zavijeva v Via del Tritone, ustavi se kljuse, ni hotelo navzgor po ulici. Voznik je opominjal, prosil, silil, natezal vajeti, pritiskal z bičem po suhih konjskih rebrih, a žival je bila tako trdokostna, tako prijavena težkim udarcem, da se ji kar nič ni mudilo z mesta. Uvidel, da na ta način ne dobodem vlaka, rečem prijazno vozniku, da je žival gotovo bolna in da poskusim sam hitro stopiti, če morda se doidem vlek, on pa naj se vrne. Ali da ste ga videli, kako me je mož čudno pogledal! Iznova mi je jel zatrjevati, da je to njegova skrb in čast, da me privede ob pravem času na postajo. Dobro vem, da bi bilo po teh besedah vsakomur, kakor je tudi meni, upadlo sree. Nisem si upal skočiti raz voz, dasi me je bilo sram mimoidočih, ki so po rimski segavosti zbijali šale nad "veturin-om" in konjem. Iz tega neprijetnega pozorišča me naposled srečno reši — nesreča. Vozniku je slednjič tudi prekipela ta konjska samoglavost. Skoči raz voz in hoče "da capo" le še hujše napletati svojega Rozinanta. Toda zagledavši poleg sebe voznika, umakne se žival na desno in — zlomi oje. Sedaj je šele izpuštil voznik iz svojih gibčnih ust vso zalogo kletvic nad ubogo žival. Hotel je takoj drog privezati z vrvice, ali — lahko si mislite — da mi ni kazalo čakati. Urno vzamem pot pod noge, prepustivši voznika in konja boljji usodi, in hitim proti kolodvoru. Dospem tja, uvidim, da sem prišel — prekasno. Pred petimi minutami — tako se mi je reklo — odpihal je vlak v Frascati.

To je dolga zgodba zamujenega vlaka.

Kaj mi je bilo sedaj storiti? Nazaj ne grem, sem si mislil, da ne bom v zasmešni tovarišem. Tukaj tudi ne maram čakati do drugega vlaka, peš je pa predaleč in prevroče. Kaj torej storiti? Iz te zadrege me je rešil "orario delle ferrovie", kačo, da odkuri v četrtinki ure vlak proti Napoliu. Dobro, si mislim, do prve postaje in do pol pota se lahko peljem s tem vlakom, potem pa hajdi peš naprej. Hujše vročine na deželi gotovo ne bo nego v mestu. Ta misel se mi je zdela najbolj umestna; zato se je tudi oprimem z vso odločnostjo. Stopim k blagajniku ter poprosim voznega listka do Ciampino. Mož je ugodil moji želji. Ko pa mi je odšel nazaj nekaj drobca, zdelo se mi je, da se mi je nekam prijazno namuzal, kar sem tolmačil tako, češ, kaj hoče ta zunaj v Kampaniji v teh vročih dnevih? Ali rekel ni nič, jaz pa sem odšel v voz. Kmalu je sprevodnik zaklical: "partenza", in vlak je krenil izpod strehe rimskega kolodvora.

Izobraženega tujea, vozečega se po železnici preko starodavnih zidov večnega mesta, nekako nemilo dirne nasprotje, ki ga nehoti boče v oči. Hlapon, pridobitev novega veka, se kar nič ne meni za pradedne razvaline in podrtje, za orjaško mestno ozidje; malo mu je mar za klasična tla, na katerih se ziblje, naprej in naprej hiti. To nasprotje, ta ironija v zgodovini človeštva je prevzela tudi mene, ko smo se vozili preko Avreljevega ozidja mimo vodovoda Julijevega in "acquedotto Felice". Novodobni napredek se ne meni za te gole ostanke starih časov: kakor čas hiti in hiti naprej in naprej, kakor našega vlaka, ne ustavlja ga nihče. A glej! Že se se odpira, ko smo dospeli zunaj mestnega ozidja, prekrasen razgled na okolico. Daleč tam se žare v jutranjem solnem vrhovi sabinskih gor, pred nami pa se razprostira Kampanija (Campagna di Roda) s svojimi spomeniki nekdanjega rimskega bogastva in slave. Nekaj časa nas spremlja velikansko obočje vodovoda Klavdijevega, a bolj in bolj se kaže samotna, tiha, zapuščena pokrajina na rimskih pašnikov. Radovedno se oziram pri oknu, kdaj se zopet vzdigne svet, da se bo videlo proti albanskim goram, a vedno niže in niže se udinajo. Drugači ni pred nami, kakor valovito vijoka se dolina, ki po nekod kaže gola rebra, po nekod pa je obrastla s pustno travo. Okrog Rima smo opazili že "vigne", vinograde; čim bolj pa

se oddaljujemo mestu, tem bolj izginjajo. Daleč tam na desni pa se vije apijska cesta (Via Appia), katero obroblijo vsaj tuintam prijazne hišice, vabeče tujea, da se ohladi pri čaši vina od vročih dnevnih težav in dolgega pota. Jel sem premišljati, kje ugledam selo, kamor se peljem; išočega kraj svojega smotra, prekine me vlak, ki je obstal. Sprevodnik zavpije: "Ciampino", otvori mi vrata, in komaj da sem izstopil, že je odpihal naprej.

Sedaj šele sem zvedel, kako zelo človeka zmoti — domišljija. Domneval sem si, da je "Ciampino" neka postaja, kamor zahajajo Rimljani poletu na razvedrilo in hladilo. Napravil sem si zato že potoma načrt, da ostanem rajši do prihodnjega vlaka v Ciampinu in se ondi nasrkam zdravega zraka v hladni senči, nego da čakam v Rimu. A kako sem se zmotil! Solnce je stalo že precej visoko in je žgalo z vso silo. Oziral sem se po kakki senčni kolibi, kamor bi stopil za par ur, da se umaknem prehudi vročini, kar opazim, da ni nikjer niti za ped sence. Kolodvor je majhna stavba brez vrta, menda zgrajen le zato na tem mestu, ker se tu druži več železnih cest. Ne, nisem še naletel na tako pust kolodvor, kot je bil ta. Vprašam nekega uradnika, da li je v bližini kakka "osteria" z vrtno, a odgovori mi: "Non c'è niente; c'è la Campagna." — Dosti sem vedel. Tedaj mi ni preostalo drugega, kakor hoditi peš dalje. Vprašam, kje je pot v Frascati. Zopet mi odgovori: "Non c'è." Ko mu odvrnem, da neke vendar mora biti pot do tja, saj ima tudi železnica tod svojo črto, odgovori mi z vso prijaznostjo italijanskega železniškega uradnika, da je to res, ali po železni cesti je peš ude hoditi prepovedano. Nato odide v svojo pisarno.

(Dalje prihodnjič.)

Pogodba z Rumunsko.

Berlin, Nemčija, 23. marca. — Uradno se naznanja, da sta sklenili Avstrija in Nemčija z Rumunsko pogodbo za nakup 100,000 vagonov žita in za 40,000 vagonov zelenjave.

Rumunska bo začela takoj spomladi z izvozom.

Sonnino in Salandra. Rim, Italija, 23. marca. — Ministrski predsednik Salandra in zunanji minister Sonnino sta danes odpotovala iz Rima v Pariz, kjer se bosta udeležila vojne svetla. Na poti bosta obiskala kralja Viktora Emanuela, ki se mudi na fronti.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

J. C. S., Etna, Pa. — Smešna je trditve, da zna avstrijski cesar več jezikov, med njimi slovensko in hrvaško. Zna poleg nemškega le nekaj mažarski in baje češki kolikor nam je znano. Naravno se dobi mnogo ljudi, ki trdijo, da se ga slišali na manevrih govoriti slovensko in hrvaško. "Sluga po koran", ali kaj podobnega, ki so ga navadili, zna reči vojakom, da jim "vseje ljubezen do sebe", a potem se vse njegovo jezikoslovje neha.

"Priseljenci". — Omenjeni urad državnega delavskega departementa v New Yorku je pod pokroviteljstvom "Department of Labor" ter je torej državni urad, ki deluje brezplačno. Boljše je, da pišete tja angleško pismo, vendar je mogoče, da bi tudi na slovensko dobili odgovor, česar Vam pa ne moremo povedati.

Rad bi izvedel za naslov LOUISA ROLIH. Doma je iz Zarečja pri Ilirski Bistrici. Prosim rojake, ki vedo, da mi javijo, ali naj se pa sam oglašim. — Lawrence Spetič, Box 507, Port Allegany, Pa. (24-25-3)

EDINI SLOVENSKI SALOON v Duluth, Minn.

Bojakom Slovincem naznanjam da se nahaja moj SALOON polbloka od Union postaje na desni strani W. Michigan St. šte. 413. Za obilen poset se priporočam JOS. SCHARABON

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

Prodaja belo vino po 70c. gallon
crno vino po 50c.
Drožnik 4 gallon za \$11.00
Brinjevec 12 steklenic za \$12.00
4 gallon (sodek) za \$16.00
Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

Slaba prebava.

Kaj povzroča izgubo teka? Večkrat se pripeti, da nenkrat izgubimo teka in da se nam celo hrana upira. Zdi se, kakor da bi narava hotela zmanjšati množino hrane, ki zanjo ne more skrbeti. Oslabljeni prebavljalni organi ne morejo opraviti vsega navadnega dela ter se branijo sprejemati več. To pa kaže, da rabijo okrepčila, da bodo postali dovolj krepki za svoje delo brez utrujenosti. Želimo vam priporočiti

TRINER-JEVO ameriško Elixir grenko vino

To sredstvo bo najprej očistilo notranjost, potem pa jo bo okrepilo in uredilo. Pomanjkanje teka in upiranje hrane bo potem polagoma izginilo in zopet boste imeli

ZDRAV TEK, TELESNO MOČ IN DUŠEVNO ČILOST.

Kakor hitro vam manjka ena teh življenskih potrebosti, bi se morali poslužiti Triner-jeve ameriškega Elikser grenkega vina in uspeh vas bo prijetno presenetil. Rabite to sredstvo tudi v slučaju

NEPRAVILNOSTI PO JEDI, ZAPRTJA, KISLEGA ALI GRENKEGA KOLČANJA, BLUVANJA, ŽELOČNIH VETROV.

Lahko se zanesete, da vam bo dal Triner-jev ameriški Elikser grenkega vina zaželeno olajšanje.

V lekarnah.

Cena \$1.00.

JOS. TRINER, izdelovalec

1333-1339 S. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

Vaša družina bi morala imeti na razpolago dobro sredstvo proti kašlju. Najše bi se poslužili Triner-jevega sredstva proti kašlju "Triner's Cough Sedative", ki ne vsebuje nikakih strupenih snovi, kakor morfine ali kloroforma. Rabite, kadar kašljate, ste hripavi, ali pa, če vas boli vrat, itd. Cena 25 ali 50 centov, po pošti 35 ali 60 centov.

IŠČE SE delavce za delati v usnjarni. Do bra plača in stalno delo. C. Moench Sons Company, (12-2 v d) Gowanda, N. Y.

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER za revmatične bolečine, okorelost in tegobnost sklepov in mišic. Pristni prihaja v zavoj, kot je naslikan tukaj. Odklonite vse zavojce, ki niso zapeti z Anchor varstveno znamko. — 25 in 50 centov v lekarnah ali na ravnost od F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington St. New York, N. Y.

POZOR ROJAKI!

Najuspešnejše mazilo za ženske lase, kakor tudi za moške brke in brado. Od tega mazila zrastejo v 60h tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi močnim krasni trki in brada in neboleče odpadajo in osiveli. Revmatizem, kostobol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v oseh dneh popolnoma ozdravi, rane, opekline, bole, ture, kraste in grinte, potne noge, kurje očesa, ozeblino v par dneh popolnoma odstrani. Kdor bi svoje zdravljenje uspešno rabil mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po cenik, knjižico in žepni koledar in pošljite 4 cente v markah za poštino.

JACOB WAHÖIO, 1092 E. 64. St., Cleveland, O.

Velika zaloga vina in žganja. MARIJA GRILL. Prodaja belo vino po 70c. gallon, crno vino po 50c., Drožnik 4 gallon za \$11.00, Brinjevec 12 steklenic za \$12.00, 4 gallon (sodek) za \$16.00. Za obilno naročbo se priporoča. Marija Grill, 5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

TRINER-JEVO ameriško Elixir grenko vino. To sredstvo bo najprej očistilo notranjost, potem pa jo bo okrepilo in uredilo. Pomanjkanje teka in upiranje hrane bo potem polagoma izginilo in zopet boste imeli ZDRAV TEK, TELESNO MOČ IN DUŠEVNO ČILOST. Kakor hitro vam manjka ena teh življenskih potrebosti, bi se morali poslužiti Triner-jeve ameriškega Elikser grenkega vina in uspeh vas bo prijetno presenetil. Rabite to sredstvo tudi v slučaju NEPRAVILNOSTI PO JEDI, ZAPRTJA, KISLEGA ALI GRENKEGA KOLČANJA, BLUVANJA, ŽELOČNIH VETROV. Lahko se zanesete, da vam bo dal Triner-jev ameriški Elikser grenkega vina zaželeno olajšanje. V lekarnah. Cena \$1.00. JOS. TRINER, izdelovalec 1333-1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Vaša družina bi morala imeti na razpolago dobro sredstvo proti kašlju. Najše bi se poslužili Triner-jevega sredstva proti kašlju "Triner's Cough Sedative", ki ne vsebuje nikakih strupenih snovi, kakor morfine ali kloroforma. Rabite, kadar kašljate, ste hripavi, ali pa, če vas boli vrat, itd. Cena 25 ali 50 centov, po pošti 35 ali 60 centov.

B. SEVERY:

Smrt Johna Darowa.

(Nadaljevanje).

— Upam, da možu, ki bo zasledil morileca, ne bo mar za vaše premoženje. — Gledal bo da boste vi popolnoma prosti in da ne bo zahteval od vas kakih posebnih žrtv.

Florence ga je hvaležno pogledala.

— Policija je mnenja, da se je vaš oče sam usmrtil. — Meni se zdi to precej nevrjeno. — Ker pravi Osborn, da je storil to vsled ponesrečenih spekulacij, bi me zelo veselilo, če bi mi pokazali vse njegove privatne listine. — Mogoče najdemo v njih kaj, kar bi nas privelo do bližnjega cilja.

— Njegove privatne listine — je rekla Florence in ustala — so v njegovi pisalni mizi v pisarni.

— Še nekaj — je rekel Maitland. — Jaz mislim, da je umrl vaš oče na posledicah zastrupljenja krvi. — Ali dovolite, da rano mikroskopično preiščem. — Mislim, da policija ne bo imela ničesar proti temu. — Vem, da bo to za vas težko, toda mora biti.

Florence je pokleknila pred svojega mrtvega očeta in mu začela poljubovati mrle roke.

— Tako rada sem ga imela, tako rada! — O moj Bog, moj Bog! Če bi je ne bil Maitland prestregel, bi omahnila po tleh.

LJUBEZEN JOHN DAWOWA.

Prvo poglavje.

Maitland je odnesel nezvestno v pisarno. — Jaz sem se precej časa trudil, predno se je zavedla. — Ko je odprla oči, jo je Maitland vprašal, če smeja pregledati privatne listine njenega očeta.

Nalaho je prikimala z glavo in odvrnila:

— Kar hočeta gospoda. — Meni je vseeno. — Vse je vama na razpolago, ker vama zaupam.

Ko je odprl Maitland miznico, je našel v njej šop papirjev, ki so bili naslovljeni z besedami: — Gospodični Florenci Darow. — Prebere naj šele po smrti svojega očeta.

Priloženi so bili tudi trije časopisi, v katerih so bila nekatera mesta zaznamovana z modrim svinčnikom.

Prijel sem prvega v roko in bral:

Prepričan sem, da bo prejalistej vprizorjen name napad. — Ker vem, da bo imela policija s prijetjem morilec velike težave, razpisujem tempotom sledeče: — Oni, ki pri me mojega morileca, bo dobil petdesettisoč dolarjev.

John H. Darow.

V ostalih časopisih je bil isti oglaš.

Časopise sem ponudil Florenci rekoč:

— Ali vam je bilo znano, da je dajal vaš oče take oglase v časopise? Če ste vedeli, ste se gotovo smrtno prestrašili?

Ona je odkimala z glavo.

— Moj oče je dobival v hišo samo en časopis in jaz sem samo tistega brala. — V tistem časopisu, ki ga je dobival, ni bilo dotičnega oglasa.

Ko smo bili v tej točki na jasnem, sem vprašal Maitlanda:

— Radoveden sem, kaj bo rekel Osborn?

— Od kdaj so časopisi? — je vprašal.

— Od 15. marca. — Potemtakem je štiri tedne od tega.

— Pokaži, prosim — je rekel. — Hm, vsi so od istega dne. — Namesto da bi se zadeva pojasnjevala, postaja vedno bolj zapletena. — Če ni gospod Darow sumil kake določene osebe, potem so bile vse njegove sanje in vsa njegova domnevanja posledice duševne zmudenosti.

— Ne vjamem da je bilo tako — ga je prekinila Florence. — On je bil do zadnjega v vsakem oziru popolnoma pameten.

— Je že mogoče — sem pristavil. — Poznal sem ljudi, ki so imeli fiksno idejo glede vode. — Niti koraka niso hoteli napraviti, če niso imeli male steklenice vode v svojem žepu. — In ti ljudje so bili na videz duševno popolnoma zdravi.

— Nikar ne izgubljam časa — je pristavil Maitland. — Oglejmo si druge listine.

Florence ni niti vprašala za dovoljenje, ko je prelomil pečat na debelem pismu, ki je bilo nanjo naslovljeno.

— Berite — ji je rekel.

— Ali naj berem naglas? — ga je vprašala.

— Da, najbolje bo.

Florence je začela s tresočim glasom brati:

— Ljuba Florence: —

Ko boš prebrala to pismo, boš vedela, da moje sumnje niso bile neutemeljene. Znana ti bo zgodba mojega življenja, katero sem do smrti skrivaj pred teboj.

Dve leti prej, predno sem se poročil s tvojo materjo, sem bil v Indiji v službi Vzhodnoindijske družbe. — Bil sem upravitelj njenega velikega skladišča v Bombay. Tam sem zelo srečno in zadovoljno živel, dokler se ni pripetilo to, o čem ti bom zdaj poročal.

Ko sem šel nekega jutra po opravkih k pomolu, sem opazil mladega dekleta, ki je plesalo ob morskem obrežju. Plesalke so v Indiji tako nekaj navadnega, da se zanje sploh noben človek ne zmeni. — Toda lepota omenjene deklice me je naravnost presenetila. — Ko sem se ustavil, me je pogledala in tisti čas sem vedel, da bo postalo to srečanje usodno zame.

Čeravno sem bil veliko starejši od nje, nisem dotedaj ljubil še nobenega dekleta. — Vrhovi, da ti ne morem povedati, kako je bila lepa. Kakor okamenel sem stal nepremično na enem mestu in pazno sledil njenim kretnjam.

Priplesala je prav do konca pomola. Ko se je hotela obrniti, ji je zmanjkalo tal, omahnila je in padla v morje. — Par trenutkov je preteklo, predno sem se zavedel, potem sem pa planil v vodo. Nje ni bilo več na površju. — Dvakrat sem se potopil, predno sem jo zamogel zgrabiti za roko. Medtem so mi prišli že drugi s čolni na pomoč. V svojem naročju sem jo odnesel v neko trgovino in ji preskrbel okrepčilne pijače.

Klečal sem poleg nje, dokler ni odprla oči in me vsa začudena pogledala. V njenem pogledu sem bral neizmerno hvaležnost in veliko ljubezen. — Sam ne vem, kako hitro je potekel čas. Proti večeru je vstala in mi rekla: — Hvala ti, sahib, zdaj že lahko hodim. V sarkastično nevarnost si se podal zaradi mene. Nikoli ne bom pozabila tvoje dobrote.

Hotel sem jo še nekaj vprašati, toda ona je bila že odšla iz trgovine in izgnila med vrvečo množico.

Z vrhunca sreče sem padel v prepad obupa. — Pustil sem jo oditi, ne da bi ji rekel prijazne besede v slovo. Ker nisem vedel, kako bi jo drugače dobil, sem se odpravil naslednji dan v istem času zopet k morskemu obrežju.

Ko sem dospel tja, je že sedela na klopi in pazno motrila vsakega mimoidočega. — Mene čaka — sem mislil sam pri sebi — kakšna neizmerna sreča.

Preljuba Florence, ne zdi se mi skoraj potrebno povedati, kako se je razvijala naša ljubezen. — Vedno bolj sva se ljubila, toda poročiti se nisva mogla. — Ona mi je namreč povedala, da njeni sorodniki nikakor ne bodo dopustili, da bi se poročila z moškim, ki ni iz nje enakega rodu. — Za njo so že izbrali moža po imenu Rama Ragobah. — Rama Ragobah je bil v mladih letih fakir in si je pridobil skoraj vse

znanosti indijskih fanatikov. Na vse mogoče načine je trpinčil samega sebe, samo da bi postal popolnoma neobčuten za telesno bolečino. Nag se je valil več kilometrov po vročem pesku do svete reke Ganges. Več tednov je imel pesti na levi roki tako stisnjeni, da so se mu nohti zarasli v dlan. Večkrat si je deval žerjavico na glavo, tako da mu je koža do črepinje pregorela.

Ragobah je bil velikán, strašno močan in sila neprikupnega obraza. S tem človekom so torej Lono zaročili, kljub temu, da so njeni stariši vedeli, da ga ne more videti.

O vsem tem mi je pripovedovala neko noč pri sestanku na hribu Malabar. Ponavadi sva sedela pod visokim drevesom, odkoder se je videlo naravnost na mesto. Za drevesom je bila velika votlina. — Ljudje so pripovedovali, da se ta votlina konča s breznom, katero nima dna.

Začel sem ji prigovarjati, da bi pobeignila z menoj in da bi se naskrivaj poročila. — Nekaj časa je bila odločno proti temu, slednjič se je pa udala. Dogovorila vse se, da bova po štirih dneh pobeignila iz Bombaya.

Ločila sva se s poljubi in zagotovili medsebojne ljubezni. To so bili najlepši trenutki, kar sem jih imel v svojem življenju.

(Nadaljevanje prihodnjé).

dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvenredni nedelji in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 14.000 — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH,

: : DELO OKUSNO. : :

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETE,
CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠILJITE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenci in državniki o knjigi Berte pl. Suttner.

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjiga sem s velikim užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madams Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehote pomisliti, da se bližajo človeštvu boljše časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Stajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Griglach in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju.

Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v kolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jik kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so ji spali ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom podaril. Ne bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli kje križemsvet in očili vse narode....

Financijski minister Dunajski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opazana na pretresljiv način vojna. Knjiga pi napel noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročite je pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street,

New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK
KROVNIH DEJAVNIH — NAROČITE SE NAJ!

Čemu sem bil črn?

Ko sem po Penna. potoval, sem v Forest City se podal. Kjer kopljejo znan antracit, dva tedna moral sem prebit.

Rojaki so me "farbali", in z vinom raznim garbali. da bil rudeč sem kakor rak, zato ni dober vsak.

Vrnivši v Pittsburgh se, glej dim kot funka v njem se tu kadim; zato pa črn imam obraz, ovrtnik sajast nosim jaz.

Bi črn tudi ne postal, če b' v Western, Pa., se ne podal. Tam kokosve zdaj vse peči, gorijo, da se vse kad.

Ker je pokore prišel čas, postati bel tud' moram jaz. Tja v West Va. bodem šel pustivši dim, bom pel vesel.

Na jugu, v West Virginiji, tam barve vinske, — dima ni; tam pijejo samo vodo, Ker "temperene" veli tako.

Jaz upam, da v državi tej, opral obraz bom za vselej, ker voda je najboljša stvar za čistost in telesno kvar.

Pomenljivi izreki.

V zapuščini ruskega pisatelja Grigoroviča so se našli tudi sledeči izreki: "Priateljstvo dveh žensk ni nič drugega kakor zarota proti tretji." — "Pri izberi prijateljev, katerim se zaupa, je treba biti zelo previden: Cezar je imel samo enega prijatelja in ta je bil Brutus." — "Razumu so stavljene meje, neumnost nima mej." — "Francoz vpraša: Kdo ste? Anglež: Kdo je vaš oče? Amerikane pa: Koliko imate?" — "Ženska dejanja so čisto podobna skokom bolhe: ista odločnost in ista nedoslednost."

HARMONIKE

bedni škarniki vrata izdelujejo in popravljajo po najnižjih cenah, a da le trpeče in nesrečno. V popravilne vrste pošlje, ker sem 18 let tukaj v tem poslu in sedaj s svojem lastnem domu. V popravilnem kranjsko kakor vse drug harmonike ter računan po delu in toržno kde ukreva brez nadaljnjega vprašanja.

JOHN WENZEL

617 East 61st St. Cleveland, Ohio.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij
skih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20tih straneh in vsaka stran je 10 1/2 pri 13 1/2 palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c ali pa 15c v znakmah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zašljani atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne navete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika.

Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company

82 CORTLANDT STREET,

NEW YORK, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepiral, da dosepejo denarne pošiljave tudi sedit, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljave v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino?

100 K velja sedaj \$13.25 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.